

Karizmánk sürget
minket

Családnapos füzet
2023

Karizmánk sürget minket
Családnapok
2023

KARIZMÁNK SÜRGET MINKET

Családnapok
2023

Családok a Családért Egyesület
Óbudavár, 2023

Szerkesztette:
Soós Viktor és Zsuzsi

ISBN 978-615-5490-21-7

Borítóterv: Lów Helga

Lektorálták:
Bodó Márton és Rita; Török Péter és Orsi

Kiadja a Családok a Csaláért Egyesület
8272 Óbudavár, Kistelek u. 2.
www.schoenstatt.hu • iroda@schoenstatt.hu
Felelős kiadó: az Egyesület elnöke

Műszaki szerkesztő: Heiszer Erika
Nyomás: Vareg Nyomda • www.vareg.hu
Felelős vezető: Egyed Márton ügyvezető igazgató

Tartalom

Bevezető (Soós Viktor és Zsuzsi)	7
Karizmánk sürget minket (Gertrud-Mária nővér)	10
Merész szívközösségben Máriával – Szívem a szívedben (Dietzel Péter és Erika)	17
Igen, Veled tartok! (Szalai Zsolt és Petra)	24
Háziszentély és háziszentélyek hálózata (Török Péter és Orsi)	29
Eszközünk és pajzsunk a szeretetszövetség (Litkei Zoli és Andi)	34
Schönstatt, életem! (Szabó Bálint és Anna)	40
Bátran, lendülettel ráhagyatkozni (Ház Gergő és Lujzi)	47
PÁNCÉL helyett GERINC (Reményi László és Judit)	52
Istenarcú eredetiségünk – a karizmánk (Pécsi Rita)	57
Atyatanulmány	62

Bevezető

Szeretnénk egyre jobban elsajátítani Kentenich atya munkamódszerét: az ő különleges karizmája az volt, hogy mindig az életet figyelte, és mindig az élet kérdéseire kereste a válaszokat.

Szeretnénk mi is részesülni Kentenich atya karizmájából, erre hívja a Szűzanya a Magyarországi Schönstatt Közösséget, erre sarkall minket a 2023-as év jelmondata: „Karizmánk sürget minket”.

Tilmann atya előadásait olvasva és hallgatva újra és újra részesülhetünk Kentenich atya karizmáiból. Egyszer Kentenich atyával kapcsolatos személyes emlékeiről kérdezték őt, kérték, hogy idézze fel az első találkozást vele. Így emlékezett erre:

„Az első találkozásom vele akkor történt, amikor még nem is látam őt élőben. Tizenhét éves voltam. Többen is felelősnek éreztük magunkat Schönstattért. Kentenich atya száműzetésben volt. Tudtuk, hogy nélküle a Schönstatti Mozgalmat nem lehet tökéletesen megalapozni, hogy nélküle a mozgalom nem tud élni. Felajánlottuk tehát a Szűzanyának az életünket az ő hazatéréséért. Számomra ez nagyon fontos találkozás volt. Az ember nem ajánlja fel az életét csak úgy valakiért. Egy nagy karizma, mint Kentenich atyáé, könnyen veszendőbe megy, ha nincsenek olyan emberek, akiknek az a hivatásuk, hogy egy ilyen karizma érdekében életüket a Jóistennek ajánlják.”

Amikor szeretetszövetséget kötünk a Szűzanyával, ő szövetségre lép velünk, és mi is felajánljuk neki az életünket. Ez a hétköznapokban van jelen a legplasztikusabban. Hűségeselek szeretnénk lenni a Szűzanyához és a Jóistenhez, igyekszünk kitartani a mindennapokban, bízunk a kegyelemben, és dolgozunk házastársi egységünkért. Nehéz időszakban élünk, tele vagyunk bizonytalansággal, nehézséggel, megpróbáltatással. Tekintheünk ezekre nehézségként, tragédiaként, de tekintheünk ezekre akár lehető-

séggként is. Lehetőség, hogy a megpróbáltatásainkat, nehézségeinket, erőfeszítéseinket felajánljuk a kegyelmi tőkébe. Kentenich atya ezt mondja: *„Kérem, ne feledkezzenek meg róla, hogy a karizma, amivel a Jóisten minket a Szűzanya által meg akar ajándékozni, abban áll, hogy mindannyian a gondviselésbe vetett hit hőseivé és mestereivé válunk.”* A gondviselésbe vetett gyakorlati hit mindennapi megélésében segítenek bennünket minden évben a nyári családnapiak, az év közbeni schönstatti programok, a családcsoportokban zajló munka, de leginkább a rendszeres házastársi beszélgetések, a házaspárok munkája, ami kapcsolatuk, házasságuk megerősítésére irányul. Ehhez ad minden évben iránymutatást az éves zsinaton kikristályosodó jelmondatunk, a mellérendelt értékek, melyeket a családnapiakon ismerhetünk meg mélyebben, és a családcsoportok alkalmain tudunk ezekről olvasni, beszélgetni. Ebben a folyamatban gazdagíthat minket a családnapi füzet.

Karizmánk sürget minket

Ezzel az éves jelmondatokkal dolgozunk a következő évben. Házassági témák, nevelési témák, a kor, a mindennapok kérdései és ezekre adott válaszaink, hiszen olyan korban élünk, amikor különösen is fontosak saját schönstatti válaszaink, schönstatti karakterünk. Fontos az eredeti életstílusunk, karizmánk egy ilyen nehéz időszakban, amikor háború van a közelünkben, aminek súlyos társadalmi, gazdasági következményei vannak. Amikor minden drága lett, amikor társadalmi feszültségek, nehézségek szüremkednek be a mindennapjainkba. Amikor az élet értékét és a keresztény értékrendet próbálják megkérdőjelezni. Ezekre mind-mind világos, schönstatti válaszokat kell találnunk. Schönstatti utunk a biztonság a bizonytalanban, a biztos pont, azaz az ingabiztonság. Tudjuk, hogy minden történés, minden esemény Atyánk kezében van. Minden az Ő akarata szerint történik. Az életünk alapja és forrása a szeretetszövetség. Ez a központi értékünk. Ezek a sajátos schönstatti karizmák tettekre sarkallnak

minket. A karizma szó bár elsőre talán kicsit idegennek hat, de mélyen kifejezi az ember különleges képességét, isteni tehetségét, sajátos erényét, adottságát, amelyet mások javára, a többiek életének jobbá tételére áldoz.

Keressük alapítónk Kentenich atya küldetését, karizmáját, keressük a Magyar Schönstatt Mozgalom sajátos küldetését, karizmáját, és ezek mentén fedezzük fel a mi saját, személyes küldetésünket, karizmánkat, feladatunkat is.

Karizmánk sürget minket

Élő szeretetszövetségben szeretnénk élni az életünket, **merész szívközösségben Máriával.**

Igen, Veled tartunk – mondjuk a Szűzanyának és Kentenich atyának – Veled járunk új vizeken.

Kilépünk **háziszentélyünkől a világba**, mert **eszközünk és pajzsunk a szeretetszövetség.**

Nemcsak az ünnepnapokon, hanem a hétköznapiakban is szeretnénk megélni, hogy **Schönstatt az életünk.** Közben **bátran, lendülettel ráhagyatkozunk** a Jóistenre. Mostanság nagy a kísértés, hogy a világ ijesztő dolgai elől elbújjunk, páncélt növesztünk, holott **páncél helyett gerinc** az, amire szükségünk van a mai korban. Engedjük közel a szívünkhöz, tudatosítsuk magunkban, hogy **istenarcú eredetiségünk – a karizmánk**, és ezt **találjuk meg, ünnepeljük meg, használjuk!**

Kívánjuk, hogy ilyen lelkülettel olvassátok a családnapos füzetet házaspárként, kiscsoportban, beszélgetsetek sokat egy-egy témáról, és váltsátok életre!

2023. május 24-én, Szűz Mária,
keresztények segítségé ünnepén

Soós Viktor és Zsuzsi

Karizmánk sürget minket

Mi Schönstatt sajátos küldetése, egyedi karaktere?

A szeretetszövetség a Szűzanyával. Ez nem egy távoli cél, egy el nem érhető gondolat, hanem a mindennapi életben, nap mint nap gyakoroljuk, éljük. Mindennap, a nap fontos pillanataiban kapcsolódunk Máriához. Éljük, megéljük, étellel töltjük meg a szeretetszövetséget.

Ezt a sajátos schönstatti karizmát, küldetést próbáljuk élővé tenni.

Mi a mi küldetésünk, karizmánk?

Nemrég láttam egy videoklipet Eckart von Hirschhausen műsorvezetővel és kabaréművésszel. Elmesélte, hogyan nézett szánakozva egy pingvinre.

„Egy tengerjáró hajón voltam műsorvezető. Elmentem egy norvégiai állatkertbe, és láttam egy sziklán álló pingvint – azt gondoltam: rossz tervezés – milyen szegényes kolbász, túl kicsi szárnyak, zömök termet, és valahogy az alkotó elfelejtette a térdét – rossz tervezés.

Aztán a pingvin a szemem láttára beugrott a vízbe és úszott. Csak arra tudtam gondolni: Hűűű – a pingvinek kiváló úszók! Annyira gyorsan, fürgén és szórakoztatóan képesek a vízben mozogni, hogy 1 liter benzinnek megfelelő energiával 2000 km-t tudnak úszni! Ez jobb, mint bármi, amit az ember valaha is épített.

A pingvin két dologra emlékeztet: Hogy milyen gyorsan hozok ítéleteket, és mennyire el tudok tévedni velük, különösen, ha csak egy-egy helyzetben láttam az érintetteket.

A második pedig, hogy mennyire fontos a környezet: itt derülhet egyáltalán ki, hogy mire vagy képes. Mert az emberek nem változnak meg teljesen és alapjaiban. Ha pingvinnek születnél, még 7 év

pszichoterápia sem változtat zsiráfá ebben az életben. És egy jó terapeuta – amiből sok van – éppen ezért nem fog sokáig veled arról beszélgetni, hogy miért szeretnél ilyen hosszú nyakat, mi köze van a gyerekkorodhoz, és a nagyapád vonatkozásában hová helyezd ezt az örökölt tulajdonságot. Nem. Inkább megkérdezi:

– Ki vagy te, mire vagy képes, mit akarsz, mik az erősségeid?

Az erőforrások erősítésének sokkal több értelme van, mint a gyengeségeiddel foglalkozni.

És ha azt gondolod: Igen, de nekem is olyannak kellene lennem, mint a többieknek! Hidd el, belőlük már van elég. Csupán szükséges megismerni önmagunkat, és megvizsgálnunk: jó élettérben igyekszem kibontakoztatni magam?

Ha pingvin vagyok, és a szárazföldön vagyok, nem én tehetek róla, ha nem mennek jól a dolgok. Csak apró lépésekkel tudok a vízhez menni – aztán ugranom kell, s máris tudom, milyen érzés az elememben lenni! Nagyon hálás vagyok, hogy ezt már tudom, és

ezt kívánom nektek is szívből. A klinikán is élveztem, hogy orvos lehetek. Az egyik gyengeségemet elárulom: olyan kis kreatív, spontán, laza vagyok. Ez ott kedvezőtlen. De az egyik erősségem, hogy szabad fogalmazáskor fix szöveg nélkül is tudok új gondolatokkal előállni. Ez az orvosi levelek diktálásánál szintén kedvezőtlen. Azonban ma már többet használom az erősségeimet, és a gyengeségeim kevésbé fontosak. Ez csak egy apró példa, hogy motiváljon téged: eredj a pingvinek nyomába, és maradj hűséges a sajátodhoz. Az én pingvinem köszönti a tiédet, és kívánja, hogy sok időt tölts ott, ahol és amiben igazán elemedben vagy.”¹

Ez a példa egy másfajta kifejezése a karizmának.

Miben vagyok jó? Fedezzük fel, hogy mi az, amiben jók vagyunk!

Feladatunk felkutatni, elfogadni és megtalálni a helyes vizet, ahol jól tudok mozogni.

Fedezzük fel és erősítsük az erősségeinket!

Keressük, találjuk meg és erősítsük meg a saját karizmánkat és a közösségi karizmánkat.

Az első és legfontosabb a saját családjunk. Ott van feladatunk, küldetésünk. De a családok összekapcsolódnak, és egy közösségi hálót alkotnak. Oázisokat alkotunk ebben a kavargó, forrongó, járványok, földrengések, háborúk, válságok sújtotta világban. Oázisokat hozunk létre, szigeteket alkotunk. Erős falakkal védjük magunkat, de nem bújunk el: erőt mutatunk, elmegyünk a periferiáig és jelen vagyunk a világban. Ahogy a Szűzanyával összekapcsolódunk a szeretetszövetségben, ahogy Kentenich atya példáját követjük, ahogy erősítjük házasságunkat, ahogy nap mint nap dolgozunk, mert – ahogy Tilmann atya tanította – „Ba-

¹ Eckart von Hirschhausen műsorvezető és kabaréművész előadása. <https://www.youtube.com/watch?v=sY539oAsTb0>

rátaim, a házasság munka!”, úgy alkotjuk a schönstatti közösséget, melynek sajátos karizmája, küldetése van.

Jelen lenni a magyar társadalomban, felmutatni, hogy a házasság érték, hogy a gyermekáldás ajándék, hogy tanítani, nevelni, oktatni, gyógyítani különleges hivatás, akkor is, ha sem a fizetések, sem a körülmények nem megfelelőek. A célunk, hogy a hitét megélő, gyakorló keresztények alkossák közösségünket.

2005-ben szentelték fel az óbudavári szentélyt, melynek keressük a küldetését. Bízunk benne, hogy a Szűzanya segítségével, Kentenich atya és Tilmann atya tanítása nyomán megtaláljuk, hogy mi is ennek az óbudavári szentélynek a különös küldetése, amit nemcsak nekünk schönstattiaknak, hanem a magyar társadalomnak, a magyar egyháznak is üzen.

Keressük, hogy mi Kentenich atya sajátos karizmája, ami igazán közel áll hozzám, hozzánk. Mi az, ami példakép, amit életre válthatnánk Kentenich atya tanításából?

Keressük – Kentenich atya példáját követve –, hogy mit tehetnénk? Mire szomjazik a mai világ, és ebben hol van a mi küldetésünk, mi a mi sajátos magyar schönstatti karizmánk?

Mert feladatunk van. Karizmánk sürget minket. Szükséges odafordulnunk embertársaink felé. Szükséges megmutatni, hogy jó házasságban élni! Hitelesen kell közvetítenünk, hogy meg lehet a hitet élni ma is, nem külső látszatként, hanem egy belső, mély meggyőződéssel.

Mária-kertet építünk Óbudaváron, ami egy sorsközösséget jelent Kentenich atyával, akivel nap mint nap járjuk az utunkat. Alapítónk karizmájában nyugvó prófétai küldetést vállalt, melynek mi is részesei vagyunk.

Ha mi, schönstatti közösség a karizmánkra gondolunk, akkor először a gyökereinkre gondolunk. Részt vehetünk Kentenich atya karizmájában. És mi az ő karizmája? Nagyon szépen fogalmazza meg egy évfordulón, amiben Pál apostolra tekint, akinek a küldetése Krisztust hirdetni a világnak. Kentenich atya hozzá-

teszi: az én küldetésem Máriát vinni a világba. „Egy rövid pillantást vetvén Szent Pálra elmondhatom: az én küldetésem Mária titkát hirdetni a világnak! Az én feladatam a Szűzanyát hirdetni, őt felfedni a mai világ számára, mint az Üdvözítő örökös segítőjét az egész megváltás művében, a megváltás részesét és a kegyelem közvetítőjét; a Szűzanyát, aki szoros egységben Jézussal – kettős egységben – különleges küldetést közvetít Schönstatt szentélyéből a mai világ számára!”² Amikor ő Máriáról beszél, az mindig a Krisztussal való egységet is jelenti.

A mi MTA jelképünkön jelen van ez az egység. Az egységkeresztben is: ez a legfontosabb Krisztus és Mária képünk. Ez Kentenich atya karizmája. Persze sokkal színesebb, de ez a lényeg. És mi részt vehetünk ebben a karizmában a saját arcunkkal. Óbudaváron, a Gódány Róbert és Rita előadóteremben található egy vitrin, melyben Tilmann atya személyes tárgyai vannak. A vitrinben egy Kentenich atya kép látható, de ha közelebbről nézzük, sok-sok Tilmann atya képből áll. Schönstattban pedig van egy hatalmas plakát, messziről az MTA kép látható, de ha közelebb megyünk, látjuk, hogy ezt a képet sok-sok ember fényképe alkotja. Amikor megkoronáztuk a Szűzanyát Óbudaváron, akkor arra az ünnepre is készült egy MTA kép, amely a közösségünk tagjainak képeiből készült. Ez nagyon szép kifejezése annak, hogy van egy közös karizmánk, és mindenki a saját karizmájával van benne. Fontos, hogy megtaláljuk: mi az a kis puzzle darab, amivel mi részesülünk az ő karizmájában, mi az, amit mi tovább tudunk adni? Mit tudok sugározni, milyen küldetésem van? Menjete, küldetésetek van! Ez a karizmának egy szép kifejezése.

Kentenich atya soha nem gondolta, hogy egyedül kapta a küldetést, a karizmát, hanem mindig *szívközösségben* gondolta és érezte. Így fogalmazott Kentenich atya: „Isten Önöket is meghívta,

² Gertrud-Maria Erhard (szerk.): *Kentenich olvasókönyv családok számára. Családi élet és növekedés Kentenich atya iskolájában. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2021. 269.*

*kedves Schönstatt Családom, hogy segítségemre legyenek ebben a nagy küldetésben. Az ünnepelt ma mindenkit részesít ebben a küldetésben, Schönstatti Anyánk és Királynőnk küldetésében. Menyire vigasztaló, hogy nem az egész az én vállamon nyugszik, hogy Önök mindannyian segíteni akarnak ennek a hatalmas feladatnak a teljesítésében!*³ Szerintem ebben az évben nagyon fontos nekünk a szívközösséget hangsúlyozni. Szívközösségben Máriával. Őrá tekinteni, rá figyelni: ez nagyon fontos egy házaspárnak, egy családnak, egy csoportnak, egy egész mozgalomnak. Ha meg akarjuk valósítani ezt a karizmát, akkor mondjuk azt Kentenich atyának, „Igen, veled megyünk”.

Ne várjuk a készet, ne abból induljunk ki, hogy kapunk egy szentet Kentenich atya személyében! Fordítsuk meg a dolgot: próbáljunk meg szentté válni a hétköznapokban! Lépünk ki a hétköznapi biztonságból.

Találjuk meg azt a közeget, amiben a saját karizmáinkat ki tudjuk bontakoztatni. Küldetést kaptunk, amit elviszünk a világba. Legyen bátorságunk megtenni, ami a dolgunk. Mindezt Kentenich atya áldó kezének oltalma alatt tesszük. Keressük a saját közegünket, találjuk meg azt a vizet, amiben jók vagyunk. Azt erősítjük, ami a mi utunk.

Schönstatt váljon egy életformává! Kentenich atya karizmájából szeretnénk ehhez meríteni. Elmélyülve, a kor kihívásaira válaszolva.

Törekszünk rá, hogy nyaranta eljussunk családnapokra, ez azonban nem egy termék az egyházi, lelki, közösségi kínálati piacon, hanem mutassuk meg, hogy életünkkel váljuk Schönstatt! Ez egy sajátos küldetés, egy sajátos forma.

³ Gertrud-Maria Erhard (szerk.): *Kentenich olvasókönyv családok számára. Családi élet és növekedés Kentenich atya iskolájában. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2021. 270.*

1952. július 30-án Kentenich atya Brazíliában a pallottinus atyáknak tartott előadásában a következőket mondta: *„Legszívesebben így fejezném ki magam: Önökre hagyom a prófétaköntösömet. Mit jelent ez? Ez képletes kifejezés; hogy Önök később képesek legyenek önállóan hordozni az egész művet.”*⁴

Kentenich atya a gondviselésbe vetett gyakorlati hit által ismerte fel a Jóisten akaratát. Nekünk ezt kell elsajátítanunk és megélnünk a mindennapokban. Kentenich atya feladatot adott nekünk, szervesen bekapcsolódni, részt venni az ő művének, a Schönstatt közösség életének az alakításában, hordozni, élővé tenni Schönstattot. Ez a mi küldetésünk a 21. században, a feladatunk, mert „Karizmánk sürget minket”.

⁴ Gertrud-Maria Erhard (szerk.): *Kentenich olvasókönyv családok számára. Családi élet és növekedés Kentenich atya iskolájában. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2021. 270.*

Merész szívközösségben Máriával – Szívem a szívedben

Mindannyiunk életében lehetnek múltbeli fájdalmak, veszteségek, vagy akár jelenünket terhelő élethelyzetek. Félhetünk a jövőtől is, nyugtalaníthatnak minket különböző nehézségek, mint például a háború, a gazdasági és ökológiai válság, a keresztény értékrendet érő egyre erősödő támadások. Az egyházat és közösségeinket is olykor viharok tépázzák életünk tengerén.

Kentenich atya azt tanítja nekünk, hogy személyes életünk eseményei és a kor jelenségei mögött keressük Isten üzeneteit. Ekkor felmerülhetnek bennünk kérdések.

Mit kezdünk a sokszor erőnkön felüli helyzetekkel, jelenségekkel? Milyen válaszokat adhatunk személyes életünk és korunk kihívásaira? Hol találjuk meg biztonságunkat, honnan merítünk erőt, hogyan teremtjük és őrizzük meg oázisunkat, miként bontakoztathatjuk ki karizmáinkat és segíthetünk másokat a világban egyre növekvő sötétség közepette?

Kentenich atya nem elégedett meg azzal, hogy diagnosztizálja a kort. Az események tettekre ösztönözték, mivel bennük Isten cselekvésre hívó hangját hallotta meg. Istent és az Ő akaratát mindenben megtalálta: minden dologban, eseményben és körülményben, de minden emberben és emberi találkozásban is.¹

Biztonságunk Máriában van elrejtve. Isten Márián, állandó segítőtársán keresztül akar működni, tehát általa tevékenykedik. X. Piusz pápa szavai szerint ő a legkönnyebb, a legbiztosabb és a legrövidebb út Istenhez.² Ha szeretem a Szűzanyát, akkor egész

¹ Dr. Csermák Kálmán és Alice: *Kentenich József Schönstatt alapítója és atyja*. Családkadémia-Óbudavár Egyesület, Óbudavár, 2001. 7.

² P. Josef Kentenich: *Az élet értelme*. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2010. 29–30.

szívemet neki ajándékozom. A Máriával kötött szeretetszövetségben elmélyíthetjük a Vele való kapcsolatot, s ebben a bensőséges szívközösségben válaszokat kaphatunk életünk kérdéseire. Rátalálhatunk karizmáinkra, a Szentlélek azon ajándékaira, melyekkel családjunkat, embertársainkat, mozgalmunkat, az egyházat szolgálhatjuk.

Bízunk a szeretetszövetség valóságában

„[...] a Szűzanyának kifejezetten közvetítő- és központi szerepe van. Ha valóban létezik a törvény, mely szerint Istennek az az akarata, hogy a Szűzanya az ő segítője és a mi segítőnk is legyen, akkor [...] mindannyiunkra vonatkozik a Szűzanyával kötendő szeretetszövetség.

Ha valóban Isten tervében áll a Szűzanya közvetítő szerepe, akkor mit teszünk mi a szeretetszövetségen keresztül? Semmi mást, csak igent mondunk Isten tervére.”³

„A legfontosabb mindig a megingathatatlan bizalom abban, hogy a Szűzanya működik, és megteszi azt, amire mi nem vagyunk képesek. Látják, és ennek előfeltétele, hogy szilárdan higgyünk a szeretetszövetség valóságában.”

„Látják, ez az egy dolog, amit meg kell tennünk: hinni a szeretetszövetség realitásában, hinni abban, hogy a Szűzanya különleges

³ Gertrud-Maria Erhard (szerk.): *Kentenich olvasókönyv családok számára. Családi élet és növekedés Kentenich atya iskolájában. Családok a Csaláért Egyesület, Óbudavár, 2021. 130.*

módon átvette ezt a feladatot, de ugyanakkor bízunk kell abban is, hogy a Szűzanya hűséges marad a feladatához.

Másrészt: nem tekinthetünk el attól, hogy jóllehet a Szűzanya készen áll mindent megtenni, de a mi együttműködésünket is elvárja. Látják, ezért hozzá kell tennünk: *Ego perfectam habeo curam* (Én tökéletesen gondoskodom).⁴

„[...] a szeretetszövetségünk első időszakában a szeretetünk többnyire önző, mert az elvárt előnyök miatt ajándékozuk magunkat a Szűzanyának és a Jóistennek.”

„Amennyiben a szeretet növekszik, biankó csekket ajándékozunk Istennek és a Szűzanyának. Azt mondjuk nekik: Azt tehettek velem, amit akartok. [...] Ez az önzetlen szeretet. A szeretet a másikat keresi.”⁵

„A biankó felhatalmazás lelke a Mennyei Atya, a Szűzanya és mi közöttünk létrejövő tökéletes és kölcsönös rendelkezésre állásnak a lelkülete...”

Csak komolyan kell vennünk. Látják, itt hosszasan elidőzhetnénk. Mit kell tehát tennünk, napról napra és éjszakáról éjszakára? Megmondhatom önöknek: Először is hallgatni, másodsor is engedelmeskedni.

Mit jelent a hallgatás? Ez nehéz számunkra, mai emberek számára. Hozzá vagyunk szokva, hogy a megszokott utat járjuk, amin emberemlékezet óta mindig is jártunk; és aztán ha feltámad a szél és megrázza a házat, akkor előnt bennünket a belső nyugtalanság és bizonytalanság, akkor mindannyian szorongunk a biztonság hiányától. Ilyenkor kell rugalmasnak maradnunk, és mindig hallgatnunk: Mit akar mondani a Jóisten? Most mit akar tőlem? Nem vagyok a magam tulajdona. Kié vagyok? Minden helyzetben: *Patris*

⁴ Gertrud-Maria Erhard (szerk.): *Kentenich olvasókönyv családok számára. Családi élet és növekedés Kentenich atya iskolájában. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2021. 134.*

⁵ Gertrud-Maria Erhard (szerk.): *Kentenich olvasókönyv családok számára. Családi élet és növekedés Kentenich atya iskolájában. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2021. 301.*

atque Matris sum. (Atyámé és Anyámé vagyok.)” „Tégy velem, amit akarsz!”

„Azt mindannyian érezzük, hogy a mai kor emberét tetőtől talpig átjárja az idegesség, igen, mindannyian idegesek vagyunk. De honnan jön ez az idegesség? Részint abból, hogy rengeteg hatás ér minket, amit nem vagyunk képesek bensőleg feldolgozni. Ezért okos dolog, ha lemondunk némely külső benyomásról, vagyis nem szól egész nap a rádió és a tévé. Nem veszek részt mindenben, amit a modern élet kínál.”

„Mit akar tehát Isten tőlünk? Figyelnünk kell arra, hogy mit szeretne tőlünk, mégpedig minden másodpercben. Hogyan teszi ezt érthetővé számunkra? Részben a benső sugallatok, részben a külső körülmények által. [...] Mivel jár az evilági bizonytalanság? Arra készítek, hogy megtegyük az ugrást felfelé, az isteni biztonságba.”

„Mit követel ez tőlünk? Ez azt jelenti, hogy a Jóisten, az Atya és a Szűzanya rendelkezésére állok. Azt tehetnek velem, amit akarnak. De teljes bizonyossággal tudom, hogy Atyám és Anyám apaian és anyaian bánik velem. Ők is a rendelkezésemre állnak; a legjobbat akarják nekem...”

„Ebből az odafigyelő hallgatásból következik az engedelmesség, ami azt jelenti, hogy ha az atyai akaratot felismertem, akkor mindig azt mondom: »Igen Atyám, legyen meg mindig a te akaratod, függetlenül attól, hogy örömet, bánatot vagy fájdalmat hoz-e.«”⁶

„A Szűzanyával, az Istennel kötött szeretetszövetség következő foka az inszkripció.” „Azt mondjuk Istennek és a Szűzanyának: a szeretet fájhat. Ez a szenvedésre kész szeretet, és azt jelenti, hogy megterhelhetsz, készen állok téged és másokat hordozni a te kedvéért, a fájdalmat szeretetből tudatosan elfogadni.”⁷

⁶ Gertrud-Maria Erhard (szerk.): *Kentenich olvasókönyv családok számára. Családi élet és növekedés Kentenich atya iskolájában. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2021. 283–284.*

⁷ Gertrud-Maria Erhard (szerk.): *Kentenich olvasókönyv családok számára. Családi élet és növekedés Kentenich atya iskolájában. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2021. 302.*

„Ha inszkripciót állítok ki, akkor keresztet és szenvedést kérek. Ekkor jön a gondolat: Nem, ez nem nekem való! Ez túl nehéz, nem olyan egyszerű.”

„Amikor a Jóistentől keresztet és szenvedést kérek, akkor ez mindig csak egy feltételes kérés, sohasem abszolút. Az egyik inszkripció ima így kezdődik: »Kérek tőled minden keresztet és szenvedést, melyet Te, ó Atyám, nekem terveztél.« Mi a lényeg itt?

Először is: Kitől kérem a keresztet és a szenvedést? Az Atyától. Az Atya szó megold minden problémát.

Másodszor: (Kérek tőled) minden keresztet és szenvedést, melyet nekem terveztél, de nem bármilyen tetszőleges keresztet és szenvedést.

Értik? Az inszkripcióra csak akkor vagyunk képesek, ha az Atya-istenről alkotott elképzelésünk reális, és tudatosítjuk, hogy csak annyit kérünk, amit az Atya számunkra eltervezett.”⁸

Mivel manapság minden szétesőben van, ezért még fontosabb szívközösségben élnünk a Szűzanyával. „Mária nagy mester; mi nemcsak a műve vagyunk, hanem eszközök is a kezében. Amennyire csak lehetséges, teljesen egygyé válik velünk céljainkban, cselekedeteinkben, életünkben. A cél, amelyet el akar érni: hősiesség és felemésztő apostoli lelkület, mindkettő állandó és teljes függésben tőle, az ő kívánságaitól és segítő kegyelmétől.”

„Mária személyes odaadásáért ellenszolgálatásként ugyanolyan személyes odaadást vár szövetségességétől, hogy idővel elmondható legyen: két szív, egy dobbanás!”⁹

„Számunkra, akik a Mária-szeretetet az anyatejjel szívtuk magunkba, mindez természetes, de ezt nem várhatják el mindenkitől. Még ha meg is értik az eszükkel, nem biztos, hogy a szívük is olyan

⁸ Gertrud-Maria Erhard (szerk.): *Kentenich olvasókönyv családok számára. Családi élet és növekedés Kentenich atya iskolájában. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2021. 305.*

⁹ P. Josef Kentenich: *Az élet értelme. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2010. 51–52.*

gyorsan áttelekessül. Mit lehet ilyenkor tenni? Németországban azt szokták mondani: Csak lassan, lépésről lépésre! Látják, ilyenkor időt kell hagynunk. Elég, ha tisztán látok. Hogy a Jóisten milyen mértékben melegíti fel az érzelmeimet, azt ki kell várnom.”¹⁰

A nehézségek legyőzése

A második világháború időszaka nagy próbatétel volt a közösség számára. Kentenich atya szilárdan hitte, hogy Isten azt szeretné, hogy ő a közösség áldozatai révén szabaduljon ki a dachauai fogásból. Ez a Mária-kert titka: a nővér-közösségben kibontakozó hősies törekvés az életszentségre, amely a szeretetszövetség legmélyebb dimenziója, szíveik kölcsönös egybeolvadása.

Ma is háborús időket élünk, és Kentenich atya életét, munkásságát is támadások érik, szentté avatását próbálják megakadályozni. Mária ezekben a helyzetekben is merész szívközösségre, szíveink egymásba íródására (inszkripció), az életszentségre való hősies törekvésre hív minket. A mi elsődleges apostoli területünk a család. Mozgalmunk nevelő- és nevelési mozgalom. Mindegyikünknek a maga helyén és módján nevelővé kell válnunk. Isten természetesen családon kívüli szolgálatokra is hívhat minket mozgalmunkban, az egyházban, munkahelyünkön.

Kentenich atya így beszél az inszkripcióról (a keresztre és fájdalomra kimondott igenről, ha ez a terv része): *„Ha nem pap lennék, akkor orvos lennék, hogy az egész világot az inszkripcióval gyógyítsam. Látniuk kellene, milyen igaz, hogy az inszkripció egészségé tesz.”¹¹*

Ez lehet a mi válaszuk életünk kihívásaira, ez a teljes belső szabadsághoz vezető út.

¹⁰ Gertrud-Maria Erhard (szerk.): *Kentenich olvasókönyv családok számára. Családi élet és növekedés Kentenich atya iskolájában. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2021. 133.*

¹¹ Gertrud-Maria Erhard (szerk.): *Kentenich olvasókönyv családok számára. Családi élet és növekedés Kentenich atya iskolájában. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2021. 310.*

Beszélgetést segítő kérdések:

- Fel tudunk-e idézni egy nehézséget az életünkben, amikor emberi korlátainkat éreztük, de a Szűzanyával való szeretetkapcsolatunk által, akár utólag, más megvilágításba került az adott helyzet?
- Meghallom-e a belső sugallatokban és a külső körülményekben Isten hívó szavát, kéréseit?
- Van-e bennem elszánt törekvés, hogy saját karizmáimat a Szűzanya, és az ő segítő kegyelme által, embertársaim szolgálatába állítsam?

Igen, Veled tartok!

Nem könnyű manapság „igen” mondani. Lehet, hogy sosem volt az – de a mai kor, a gyorsan változó világ, a társadalmi kérdések és helyzetek sokszínűsége növeli felelősségünket, és ezzel együtt bizonytalanságunkat is. Az ideológiák, nézőpontok és vélemények kereszttüzeiben komolyan át kell gondolnunk, mire mondunk igen-t, mibe állunk bele, mire tesszük rá az életünket. Nehezen találunk fogódzókat, szövetségeseket, igaz barátokat, akiknek véleménye, életpéldája vezet és megtart bennünket a nehéz időszakokban éppúgy, mint az erős hétköznapiakban. Olyan kapaszkodókat keresünk, melyekbe magunk is és a ránk bízottak is biztos pontot találnak.

Mi, schönstattiak öt kérdésben mondunk igen: szövetségre lépünk Máriával és igen mondunk Krisztusra. Igen mondunk a házasság szentségében megélt szeretetkapcsolatra és a családjunkra. És igen mondunk a Szentlélek művére, melyet Josef Kantenich atya által a Schönstatt Mozgalomnak adott.

Elmélkedjünk ezen az öt lépcsőn, melyek segítenek bennünket egyéni utunk, élethivatásunk és közösségi karizmánk megértésében.

Máriával együtt igen mondunk Krisztusra. Ahogyan Mária ki mondta az Atya akaratára az „igen”-t¹, mi is szeretnénk belesimulni Isten tervébe, és így imádkozunk: *Legyen meg a Te akaratod!*

Mária Krisztussal együtt teljesen átadta magát az Atya tervének: ahogyan ott térdelt a betlehemi jászol mellett, ugyanúgy odalépett a kereszthez is. Örömben és bánatban, életben és ha-

¹ vö. Lk 1,38

lálban Krisztusé volt. Mária egész élete ezt suttogja Fiának: „*Igen, veled tartok*”. Ezért ragaszkodunk Máriához: ő a mi példaképünk az „igen” kimondásában – ebben is Máriához akarunk hasonlóná válni.

Ahogy Krisztus *teljesen* átadta magát Atyjának, úgy Mária is *teljesen* átadta magát a fiának. Mi pedig *teljesen* Máriára bízunk magunkat. Ahogy Krisztus „biankó felhatalmazást ad” az Atyjának, Mária pedig az ő fiának, mi is így teszünk: a „biankó felhatalmazás” a szeretetszövetségben Máriának való önátadás mély aktusa. Ezáltal Máriával együtt mondjuk ki az „igen”-t Isten akaratára: „*Legyen nekem a Te igéd szerint*”.

Igent mondunk a Máriával való szövetségre. Schönstattban azt éljük meg, hogy bensőséges kapcsolatban vagyunk Máriával: meghívjuk az otthonunkba, az életünkbe, a szívünkbe. Szövetséget kötünk Máriával, ahol ezt mondjuk: *Semmit Nélküled – és semmit nélkülünk*. Összeadjuk erőnket – tudván, hogy a mi emberi erőfeszítéseink és fáradozásaink mérhetetlenül kevesek Anyánk ajándékaihoz és lehetőségeihez képest. Éppen ebben rejlik kapcsolatunk nagyszerűsége: hogy Mária ennek ellenére komolyan veszi a közös munkánkat és különleges kegyelmek eszközévé válik számunkra.

Így imádkozunk: „*Úrnőm és Anyám! Egészen felajánlom magamat Neked! Odaadásom tanúsítására ma Neked szentelem szememet, fületem, számam, szívemet és egész lényemet! Mivel tehát a Tied vagyok jó Anyám, őrizd meg engem és oltalmaz, mint birtokodat és tulajdonodat. Ámen.*”

Ebben a szövetségben benne van gyermekeink felajánlása, otthonunk felajánlása, szívünk felajánlása, munkánk és hivatásunk felajánlása. Átadjuk fáradozásainkat, imáinkat, erényeinket és gyengeségeinket, sőt még bűneink felett érzett keserőségeinket is: Mária rendelkezésére bocsátjuk magunkat, hogy Ő is gondoskodjék rólunk. „*A mi feladatunk az, hogy szilárdan higgyünk a*

szeretetszövetség valóságában. Hiszünk abban, hogy a Szűzanya velünk és otthonunkkal szeretetszövetséget kötött. (...) Ez az egy dolog, amit meg kell tennünk: hinni a szeretetszövetség valóságában, hinni abban, hogy a Szűzanya különleges módon átvette ezt a feladatot, de ugyanakkor bízunk is kell abban, hogy a Szűzanya hűséges marad a feladatához. Ám nem tekinthetünk el attól, hogy jól-lehet a Szűzanya készen áll mindent megtenni, de ugyanakkor a mi együttműködésünket is elvárja.”²

A szeretetszövetség az az eszköz, melyben Mária és én, kölcsönösen kimondjuk egymásnak: „Igen, veled tartok”.

Igent mondunk a házasság szentségében megélt szeretetkapcsolatra. „Igen, veled tartok”: ez a házasság szentségének alapvető mondata. Jóban-rosszban..., egészségben, betegségben..., holtomiglan, holtodiglan... Ez egy sajátos „biankó felhatalmazás” a társam számára. Nem tudom, hogy milyen jövő vár ránk. Tervegetünk, álmodozunk..., de nem tudjuk, hogyan alakul az életünk. Isten az egyetlen biztos pont, melybe kapaszkodunk – együtt. Azt mondom ki a társam számára, hogy „itt vagyok számodra, szeretlek, úgy ahogyan vagy”. Schönstatti identitásunk forrása a házasságunk. Házastársi igenünk a legfontosabb apostoli tettünk. Ebből fakadóan tudunk igent mondani másokra is. Ez egy sajátos apostolkodás, a 20-21. századi ember apostolkodása. Há-

² Joseph Kentenich 1964. január 20., Am Montagabend. 29. kötet, 228.

zastársi szeretetünk apostolkodás a gyermekeink felé, és apostolkodás mások felé is. A szerető Istent jelenítjük meg mások számára. Így válik egész életvitelünk apostolkodássá. Ez egy életforma számunkra.

És igen, a szeretet fájhat. Ezt tanultuk meg Jézustól, Máriától, Kentenich atyától, Tilmann atyától – és a házastársamtól is. Sajnos, aki nem fogadja el a házasságban ezt az igazságot, az *senyved*. Házasnak lenni sajátos hivatás az egyház szívében: úgy szeretni, mint Krisztus szerette az egyházat.³

Ezt mondom a társamnak: Igen, *veled tartok*: ketten egy test vagyunk. A másik nélkül mindketten „fele-ség”, együtt viszont „egész-ség”, „öröm-ség”, „sikeres-ség”, „hatékony-ság”... Vagy amit Isten szeretne belőlünk formálni. Hiszen senki sem üdvözl önmagában: kézen fogva kell bejutnunk Isten országába.

Ezt mondom a társamnak: Igen, *veled tartok*: „vállvetve” dolgozunk, élünk, nevelünk – építjük a családjunkat, a jövőnket, Isten országát. „Új dinasztíát” hozunk létre, felülírjuk az előttünk levő generációk sebeit (Krisztus erejével, aki az igazi gyógyítója a sebeinknek – hiszen „sebei által szereztünk gyógyulást”)! „Tartjuk a hátunkat” – felvállaljuk az élet konfliktusait, egymásnak erőforrásai vagyunk.

Igent mondunk családjunkra, gyermekeinkre, szüleinkre... Kitarunk a szeretetben, akkor is, ha nem mindent értünk, hogy mi, miért történik. Ha nem is értünk mindenben egyet, akkor is kitarunk. Ezt különösen kamasz gyermekeink kapcsán határozottan ki kell mondanunk. „A kapcsolatunk fontosabb, mint hogy igazam legyen.” A nehézségek ellenére sem szakítjuk meg a kommunikációt, a kapcsolatot. Ezt mondjuk: Tudjuk, hogy most nehéz neked. Veled tartunk.

Idős szüleinket ápoljuk, gondozzuk. Szeretetükre szeretettel felelünk. Fájdalmukra, öregségükre, tehetetlenségükre is az Is-

³ Id. Ef 5,25–33

tentől tanult önátadó szeretettel felelünk. Ezt láthatjuk számos schönstatti család áldozatos szolgálata mögött.

Igent mondunk a Szentlélek művére, melyet Josef Kentenich atya által a Schönstatt Mozgalomnak adott. Kentenich atya egy modern és egyedi szent. A Szentlélek és Mária, a Háromszor Csodálatos Anya arra hívta meg, hogy új embert formáljon, új közösségekben. Tette ezt 1914-ben, mikor először szeretetszövetséget kötött a rábízott fiatalokkal együtt, 1944-ben, a dachau koncentrációs táborban, 1951-ben, amikor száműzetésbe kényszerült... Egy pillanatra sem bizonytalanodott el – ezt írásaiból és a rögzített beszélgetésekből tudjuk – a mű isteni eredete felől és apostoli buzgósággal és kérlelhetetlenséggel munkálkodott Schönstatt karizmájának és a Szeretetszövetségnek továbbadásán. Mindent, tényleg mindent átadott Mária kezeibe, hogy az Egyház számára kegyelemmé válhasson. *Dilexit ecclesiam – Szerette az Egyházat* – ahogy sírfelirata hirdeti. A II. világháború utáni értékválságban sem volt könnyebb kimondania igenjét az Egyházban, mint számunkra, akik az újkori hitkrízisben szeretnénk az Egyházban szolgálni, élni, növekedni. Példát ad az Egyház iránti rendíthetetlen hűsége is.

Mikor a száműzetésbe indult, társát, Menningen atyát kérdezte: „*És Ön velem tart?*”

Nem volt ez egy könnyű kérdés, Menningen atya is csupán másnap tudta kimondani a választ: „*Igen, Önnel tartok*”.

Mi, 21. századi schönstatti úton járók sok kegyelmet élünk át a közösségekben: háziszentélyeink oázisok, a kegyelmi forrásként bennünk élő szeretetszövetség élő kapcsolat Máriával. Érezzük, hogy karizmánk sürget minket. Ha ma megkérdeznék tőlünk Kentenich atya, hogy vele tartunk-e, nem érne váratlanul bennünket ez a kérdés. Mária által Jézussal, hűségesen a családban és a családjért, növekedve a Szentlélek művében, igen, veled tartunk!

Háziszentély és háziszentélyek hálózata

Miben különbözik egy általános imasarok a lakásunkban egy schönstatti háziszentélytől?

Kentenich atyánál a háziszentély létesítés egyet jelent a szeretetszövetség-kötéssel. Az ő írásaiban és beszédeiben egy gesztusról van szó: meghívjuk Máriát, Jézus édesanyját az otthonunkba, hogy neveljen és alakítson bennünket az Atya kedve szerint, és ennek jelét adjuk azzal, hogy kitesszük a képét a lakásunk egy díszhelyére, ahol imádkozunk.

A szeretetszövetség-kötés Máriával egy bizalmi és közeledési gesztus. Semmiképp nem vagyunk méltók ahhoz, és nem is leszünk soha, hogy vele egyenrangú félként szövetséget kössünk. Inkább késznek kell lennünk arra, hogy vele a kapcsolatunk személyesebbé válhasson és mélyülhessen. Nyitottnak kell lennünk arra, hogy ő tanítson és alakítson minket.

Nem kell semmi mást csinálnunk a szeretetszövetség-kötés után, mint előtte, de sok mindent máshogy kell csinálnunk. Elsősorban belső változásokat élünk át. A Szűzanya az ajándékozó lelkületet alakítja ki bennünk. Mindent, ami történik velünk, vagy elszenvedünk, ajándékká, a kegyelmi dimenzióban értékessé, kegyelmi adománnyá változtathatunk a felajánlás gesztusával.

Egy Máriával szeretetszövetségben élő család története:

„Az udvarunkon állt egy idős, nyolcvanéves fenyőfa. Egészséges szálfá, erősen meghatározta az udvarunk jellegét. Amikor 25 éve megvettük a házat, ez a fa volt az egyetlen éke a kertnek. Nagyon megszerettük. Egyik nap a szomszédunk azzal a kíváncsággal fordult felénk, hogy vágassuk ki az öreg fát. A szél sok tülevelet, ágat sodor át hozzá, és a kéményébe is visszakeringeti a füstöt, ha néha begyűjt a kandallójába és északi szél fúj. Nemet mondtunk. Indítványoztuk, hogy keressünk más megoldást: levágjuk a felé eső ága-

kat, kitisztítjuk az ereszcatornáját, veszünk a kéményére egy hozzátdóást. Nem, ő hajthatatlan volt, és már nem is köszönt nekünk egy idő után. Kitorrt az orosz-ukrán háború. Mi imádkoztunk minden nap a világbékéért, a szomszéd meg nem is köszön már. Végül úgy határozotunk, hogy felajánljuk a kegyelmi tőkébe a fájdmunkat és a pénzünket, és jó nagy költségen egy alpinista favágó kivágta a hatalmas, egészséges fenyőszálat. A szeretetszövetségben, a háziszentélyünkben a Szűzanyának ajándékoztuk ezt a békéért, a háború megszűnéséért. Hisszük, hogy kicsiben és nagyban is hozzá tudunk járulni a békességhez ezen a módon.”

A schönstatti háziszentélyben Mária hat ránk, és elkezd türelmes nevelő munkáját bennünk. Ha figyelünk rá, megtanít imádkozni. Nemcsak sorolni a bajainkat és jó időt, jó egészséget kérni Istentől, hanem megtanít Istenre figyelni, az Ő akaratát kutatni és jelenlétét, iránymutatását felfedezni. Megtanít eligazodni a káoszban, segít megtalálni a tisztát, az igazat, a fontosat a lényegtelenek között. Megtanít belső békességet megőrizni, szelíd erőt felmutatni. Megtanít, hogy mikor kell megszólalni, és mikor kell csendben háttérbe húzódni. Mikor kell előbb kérdezni, gyorstüzelés válaszadás helyett, és mikor kell határozott állásfoglalás-

sal másnak támaszt nyújtani. Megtanít arra, hogyan kell kisebb, nagyobb szenvedéseinket felajánlani, egyesíteni Krisztuséval, és így mások javára kegyelemmé formálni. (A szalmából aranyat fogni, mint a mesebeli molnárleány.)

Egy anya megtanítja gyermekét beszélni és járni. A Szűzanya végtelen türelmű anya és pedagógus (néha a mi állapotunk miatt inkább gyógypedagógus), aki nem adja fel a próbálkozást, hogy megtanítsa minket, gyermekeit Istennel beszélni, az ő útjain járni.

A schönstatti útra lépő család háziszentélyében a Szűzanya a következőket ígéri a szeretetszövetségben: otthonosságot Isten terveiben és értékvilágában, lelki átalakulást és apostoli gyümölcsözőséget. Élő háziszentélyeink az otthoni imádságok és lelki élet központjaivá válnak. Itt zajlanak az esti imák, de a hétköznapi élet is a mély beszélgetésekkel, gyakorlati problémák megtárgyalásával, és a veszekedésekkel, kibékülésekkel. Gyermekeink is belakhatják a szentélyt: idehozhatják a frissen elkészült legóvárat, vagy a versenyen frissen szerzett oklevelüket. Idehozhatjuk az örömeinket és a problémáinkat. A háziszentély fizikai jele a Szűzanya nevelő munkájának az életünkben. *„Lakásunk akkor szép, ha a dolgok egy történetet mesélnek el. Ez a helyiség történetet mesél el... Így van egy szép lakásnál. A dolgok történetet mesélnek el. Még tudjuk, hogy mikor vásároltuk őket, kitől kaptunk valamit ajándékba... Ez a háziszentélyünkre is vonatkozik. Láttam ott kis korsókat »nincs boruk« felirattal. Be lehet dobni ezekbe a hozzájárulásokat a kegyelmi tőkébe. De az is szép, ha a család minden egyes tagjának helye van a háziszentélyben. Ha mindenki egy jelet helyezett el a háziszentélyben. Vagy mindenkiről van egy kép, vagy mindenkinek szabad oda valamit betennie. Talán, ha már nagyobbak, van egy könyv, amibe beleírhatjuk az imaszándékainkat. Egy háziszentély élő templom.»¹*

¹ Tilmann Beller: *Szentélyeinkkel szentélyedért. Családnapok, Óbudavár, 2001. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2001. 29.*

Háziszentélyeink nemcsak a saját családjunk számára fejtik ki hatásukat. Ami az egyik háziszentélyben zajlik, az láthatatlanul hat a többire is.

„A Szűzanya itt valamit elkezdett Magyarországon. Nem a szentéllyel (az óbudavári kápolnára gondol – a szerk.) kezdte, hanem kiválasztotta a házainkat. Itt lakik. Kis kegyhelyek, ahol közel van hozzánk, ahol Jézus nálunk van a házasság szentségében. Ezek a házak kapcsolatban vannak egymással. Olyan, mint egy nagy mező. Egyre erősebb lesz, és most létrejön közöttünk egy kegyhely, ahol egy nagy terület tartozik a Szűzanyához és az Üdvözítőhöz. Ezt a folyamatot alulról építik. Ez nagyon érdekes. Normálisan azt váránánk, hogy Isten egy helyen beavatkozik, mint Lourdes-ban, Fatimában, és akkor Isten kegyelme minden irányban kiárad. Nálunk Isten másik utat választott. Nálunk nem egy központi helyen kezdte, hanem a házakban. Ez az isteni kezdeményezés más megnyilatkozása. Nálunk Schönstattban, Magyarországon, azt csinálja, mint az internetnél. Egy hálózattal kezdődött, és ez érdekes. Ebben az esetben az egyes házak ereje sokkal nagyobb. Képzeljék el egyszer, hogy a háziszentélyeikből apostolokként kiküldik Önöket. A Szűzanya küld minket. A házunkban a Szűzanya nem csak értünk és a gyermekeinkért dolgozik, hanem mindazokért az emberekért, akiket elér. A házunk valódi központ, ahonnan kiárad valami. A házaink nagyon erős képződmények.”²

„A mi utunk a háziszentély. Ez azt jelenti, hogy a Szűzanya odajön hozzánk a házunkba. Nálunk lakik, szeretetszövetséget köt velünk és a házunkban vallásos légkör van. De ez nem elég. Ez nem azt jelenti, hogy találtunk egy utat arra, hogyan tud egy család jól, keresztény módon élni, hanem arról van szó, hogy új keresztény légkört, környezetet hozzunk létre. Ennek érdekében nem elég egy keresztény ház, mert túl kicsi. Tehát összekapcsoljuk a házakat egymással, barátságot kötünk egyik háztól a másikig, nagy távolsá-

² Tilmann Beller: *Szentélyeinkkel szentélyedért. Családnapok, Óbudavár, 2001. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2001. 48.*

gokból összejövünk, meglátogatjuk egymást és egy kegyelmi összeköttetést hozunk létre.

Gyakorlatban ez azt jelenti, hogy az egyik család azt mondja a másiknak: mi értetek imádkozunk és hozunk áldozatot, Isten előtt hivatkozhattok ránk. Hordozunk benneteket imáink és áldozataink révén, ezért ha van valami problémátok, mondjátok meg nekünk. Ez a jövő Egyházának modellje: a házak hálója. ... Ez a szeretet világa, az öröm világa és a béke világa. A szeretet hálója által meghódítunk egy új, keresztény Európát.”³

Beszélgetést segítő kérdések:

- Élő-e a háziszentélyünk?
- Mire hivatott a mi családuknk?

³ Tilmann Beller beszéde az I. szövetségi évfolyamhoz, 1998. 03. 21.

Eszközünk és pajzsunk a szeretetszövetség

Családjaink körében napjainkban megfigyelhető egyfajta bizonytalanság. A szomszédunkban dúló háború, az anyagi létbizonytalanság, az energiaválság, rezsidíjak emelkedése, munkahelyek megszűnése, különféle betegségek megjelenése, a pandémia okozta kapcsolati hálók fellazulása. Élethelyzettől, kortól függően ott van gyermekeink, fiataljaink jövőjük miatti aggodalom, az életközépválság, a nagyszülőkről, időseinkről való gondoskodás módja, mértéke, szükségessége. Az egyházközösségeink, a plébániáink elerőtlenedése, kiüresedése, közösségformáló erejének gyengülése. Az egyházunk megújulásra vár. A pedagógusvilágban, az egészségügyben létrejövő feszültségek. Sorolhatnánk a sok nehézséget, amit az utóbbi egy évben halmozottan tapasztaltunk, megéltünk. A sok nehézség, ami ér bennünket nem új keletű, hiszen minden korban találkoztak fájdalommal, szenvedéssel, változó társadalmi körülményekkel. Mindig akadt bőven nehézség, sok-sok megoldandó helyzet, ami az emberiségnek, a nemzeteknek helyt kellett állni. A kor, amelyben élünk szintén ad bőven megküzdenni valót mindannyiunknak. Hogyan segít bennünket ezekben a küzdelmekben az Istennel való szövetségünk?

A Bibliát olvasva láthatjuk, hogy az Ószövetségben Isten szövetséget kötött Noéval, Ábrahámmal, Izraellel. Abban az időben is voltak nehézségek, fájdalmak, de az Istennel a kapcsolatuk folyamatosan megvolt. Az Ószövetségben Jákob legkedvesebb fia József sem mindennapi körülmények között élt, de folyamatosan párbeszédben volt az Istennel. Vagy ott van pl. Mózes, aki szintén meghívást kapott az Istentől. Nem mondott mást Mózes az Úr

hívására, mint azt, hogy: „*Itt vagyok Uram!*” Az Úr pedig annyit válaszolt: „*Én veled leszek!*”¹

A Zsoltárok könyvében olvashatunk Isten nagylelkűségéről, szeretetéről, irgalmáról, biztatásáról, bizalmáról: „*Szárnyával árnyékot borít rád, és tollai alatt menedékre találsz. Pajzs és páncél az ő hűsége.*”²

Jézus szeretett tanítványánál a következőt nagy igazságot olvashatjuk: „*Mert a törvényt Mózes által kaptuk, a kegyelem és az igazság pedig Jézus Krisztus által valósul meg.*”³

Az Újszövetségben Jézus személyével új, sokkal magasabb szintre lépett az Isten és ember közötti szövetség. Az első tanítványok azt mondták: „*Megtaláltuk azt, akiről Mózes törvényében és a prófétáknál szó van: Jézust, József fiát.*”⁴ A Mennyei Atya Jézust azért küldte, hogy új szövetséget kössön. De már nemcsak a zsidó néppel, hanem minden teremtetten emberrel. Jézus hangos szóval hirdette: „*Aki bennem hisz, nem én bennem hisz, hanem abban, aki küldött engem. Aki engem lát, azt látja, aki küldött engem. Én világosságul jöttem e világra, hogy aki bennem hisz, ne maradjon sötétségben. Én nem ítélem el azt, aki hallgatja tanításomat, de nem tartja meg, hiszen nem azért jöttem, hogy elítéljem a világot, hanem hogy megmentsem a világot. Van bírója annak, aki megvet engem és nem fogadja el tanításomat. A tőlem hirdetett ige ítéli el őt az utolsó napon. Én nem magamtól beszéltem, hanem az Atya, aki küldött engem, ő parancsolta meg, mit mondjak és mit hirdessek.*”⁵ Isten mindig hűséges hozzánk, mindig is szövetségben akart lenni az emberrel.

Kentenich atya 1914. október 18-án szeretetszövetséget kötött Máriával. Ezzel a szövetségkötéssel kezdődött minden Schön-

¹ Kiv 3,12

² Zsolt 91,4

³ Jn 1,16–17

⁴ Jn 1,45

⁵ Jn 12,44–49

stattban. És ezzel a szeretetszövetséggel kezdődik ma is minden. Kentenich atya Máriával, a Megváltó anyjával, a kegyelem közvetítőjével, a segítővel és nevelővel kötött szeretetszövetséget.

Isten segítségével nélkül, a szövetséges társa, Mária közbenjárása nélkül Kentenich atyának aligha sikerülhetett volna az alapítását élve és egészségben átvezetni a próbatétel évtizedein, és meglátni közössége belső és külső erejének növekedését. Kentenich atya felállítja életének máriás mérlegét: *„Az volt és biztosan marad is az örök Isten örök terve, hogy az egyház nem létezhet, nem újulhat meg, nem születhet meg és nem teljesezhet be a Szűzanya nélkül.”* Az Egyházunk megújulásra vár.

Azért alapította a Schönstatti Mozgalmat, hogy *„innen kiindulva máriás szellemben krisztusivá alakítsa és megújítsa az Egyházat és a világot”*.

Tilmann Beller atya – mozgalmunk elköltözött lelki vezetője – így ír a szeretetszövetségről: *„A szeretetszövetség a Szűzanyával kezdődik, de ez növekszik és végül nemcsak a Szűzanyával vagyunk szeretetszövetségben, hanem Jézussal vagy a Mennyei Atyával vagy a Szentlélekkel. Majd a körülöttünk élőkért adunk áldozatokat a Szűzanyánk, később az egész világért, az egész Egyházért. Végül a szeretetszövetségben látjuk egész életünket. A szeretetünk növekszik, fejlődik, de ez a növekedés a nehézségek által megy végbe.”*

Közösségünk elhunyt tagja, Ozsvári Csaba ötvösművész mondanja:

„Életem gazdagságát Jézus Krisztustól kaptam, mindig az Ő közelségében szeretném élni az életemet. Ez számomra nem háttér, hanem minden.”

Mi az a szövetség? Miért fontos?

Szövetségben élünk. Házastársi szövetségben. A házasság szentségében nem ketten kötöttünk szövetséget, hanem hárman. Szövetségben együtt élünk Istennel, aki feje és vezetője házasságunknak. Ebben a szövetségben egymással, egymásért és egymásban élünk.

Megkötjük házastársként a szeretetszövetséget Máriával. Meghívjuk otthonunkba, hogy állandó jelenlétével figyelmünket Krisztusra irányítsa – „*tegyétek azt, amit mond*”.⁶ Nevelőnknek kérjük fel Máriát, aki Krisztus nevelőtársa.

De mit jelent a hétköznapokban, hogy szövetséget kötöttünk a Szűzanyával? Mi a szövetség a gyakorlatban? Hát nagyon hasonló, mint az emberek között. Panaszkodhatok Máriának, elmondhatom nehézségeimet. Rábízhatom bajaimat, gondjaimat. Aki társam a szövetségben, segíteni fog, választ ad. De gyakran ő is kéréssel van felénk. Kéri Mária, hogy viszont is tegyünk valamit. Áldozatainkat ajánljuk neki, tegyük a korszóba, hogy Krisztus ügye is célt érjen. Ez a cél nem más, mint, hogy Krisztus szeretete győzzön a világban.

Panaszkodni a Szűzanyának, ez a szövetség megélése. Mexikóban a schönstatt kápolnában a korszóra ez van írva:

KÖSZÖNNI AJÁNDÉKOZNI KÉRNI

Milyen szép és egyszerű szavak! A Szűzanya várja, hogy vigyünk neki ajándékot a korszóba. Meg is kérdezi hogy: „*Na mit hoztál nekem?*”

Azért dolgozunk, hogy a szeretet győzzön a világban.

A szeretetszövetségünk a mi Ariadné fonalunk a világ labirintusában, eszközként velünk van, hogy visszataláljunk a forráshoz.

Mit tehetünk?

Törekedhetünk a személyes kapcsolatra Istennel a mindennapokban a krisztusivá válás útján. Igyekezhetek a mindennapjaimat a Jóistennel élni. Kentenich atya a legfontosabbnak tartotta a személyes Istenkapcsolatot: kapcsolatban lenni az Jóistennel.

⁶ Vö. kánai menyegző Jn 2,1–5.

„Próbáljanak meg a napirendjükbe egy kis szünetet beiktatni, visszahúzódni, és önmagukba tekinteni. Most nem arra gondolok, hogy egy imakönyvet elővesznek, felnyitják és elismélik azt, amit a könyv írója leírt, ne csak a rózsafüzért imádkozzák, hanem egy 'bonbont' vegyenek a szájukba. Mi ez a 'bonbon'? A Jóisten. Most lassan »megízlelem« Istent. Ezt nevezem feleszmélésnek, ez az öntudatra ébredés műzsája. Ezután pedig Istennel folytatom a mindennapokat. Ha ezt teszik, idővel könnyűvé válik mindezt megvalósítani a mindennapokban. Korábban meditációnak nevezték ezt.”

„Gyakran kell a szerető Istenre tekintenünk. Hol? Először is a tabernákulumban. Másodszor is az emberi szívekben. Harmadszor is mindenben körülöttünk. A szerető Isten mindenhol működik. (...)”

„Újra meg kell tanulnunk személyesen beszélni a szerető Istennel, és mindent vele megbeszélni. Például, ha aggódom, mert egy üzletet át kell vennem, akkor természetesen az ügyvéddel kell beszélni, de Isten is az ügyvédem. Ezt vele is megbeszélem. Tanácsot kérhetek tőle, és elé terjeszthetem, mondván: »Nézd, én így és így látom jónak. Neked mi a véleményed?« Ezt nevezem vallásosságának, a világi élet egészséges vallásosságának.”

A hétköznapi megszentelésével átalakul az ember viselkedése önmagával, a világával és Istennel egyaránt. Így aztán a hétköznapi szentje eredetien is imádkozik: eleven, személyes, tiszteletteljes, hívő és meghitt beszélgetést folytat Istennel. Kentenich atya ennek az eredeti imádkozásnak mintaszerű művésze:

„Uram, taníts minket imádkozni!
Gondoskodj arról, hogy visszakapjuk a nyelvet,
hogy újra megtanuljunk Veled helyesen beszélni:
eredeti természetességgel, tősgyökeresen.
Gondoskodj arról, hogy újra megtanuljunk meghallani,
amit mondasz nekünk az ösztönzések által,
amit mondasz nekünk az életünk sorsa által;
meghallani, amit mondasz nekünk korunk nagy bajai által!”

Pajzsunk és eszközünk a **szeretetszövetség kötése a Szűzanyával**, annak időnkénti megújítása. Ez megóv, védelmet ad a nehézségekben, kísértésekben, bizonytalanságainkban. Ez erőforrásunk a hétköznapiakban. Ajánljuk fel fáradozásainkat, nehézségeinket, bizonytalanságainkat, elakadásainkat a korszokba, amivel növeljük a kegyelmi tőkét!

Ne feledjük, a Szűzanya vágyakozó kérdését, mikor a szentélybe belépünk: „**Na, mit hoztál nekem?**” Legyünk nagylelkűek, adakozók vele, adjunk neki bőséges ajándékot és bátran kérjük tőle azt, amit mi szeretnénk!

Beszélgetést segítő kérdések:

- Személyes meditációban szemlélhetjük, hogy milyen nehézség vagy öröm van most a szeretetszövetségünkben, a hitünkben, az életünkben, a szeretetünkben?

Schönstatt, életem!

Mindent Schönstattért!

Schönstatt a szent Egyházért!

*Az Egyház a háromszemélyű Istenért!*¹

A Mária-kert áramlat akkor kezdődött, amikor 1941 szeptemberében Kentenich atyát letartóztatták, később koncentrációs táborba zárták, és a Schönstatt család tenni szeretett volna valamit a kiszabadításáért. Ebben a helyzetben a család megtapasztalta a sorsaik összefonódását, s innentől kezdve a szeretetszövetség már nemcsak a Máriával való kapcsolatot jelentette, hanem szeretetszövetséget Kentenich atyával és szeretetszövetséget a család minden tagja között. Az életveszély elmúltával nem ért véget ez a lelki folyamat, sőt, Kentenich atya szabadon bocsátása után tovább erősödött, s ettől kezdve az aziránti közös felelősségvállalást fejezte ki, hogy a Schönstatt mű minél jobban be tudja teljesíteni az Istentől kapott küldetését.

Mit jelentett ez a gyakorlatban? Hogyan lehetett ezt életre váltani?

Maria Emilie Engel nővérről Kentenich atya azt mondta, hogy lelki életének titka állandóan a Mária-kert körül keringett. Az alábbiakban az ő életpéldájában keressünk válaszokat ezekre a kérdésekre.

„Alapító lelkülettel előre!”

Kentenich atya száműzetésével a nővérek közösségének jövője körül is sok bizonytalanság keletkezett, a sorsok összefonódását más formában, de újra nagyon erősen átélték. Emilie nővér ebben az időben már igen gyenge volt, csak bottal tudott járni, de a csa-

¹ Sch Emilie Engel búcsúlevele a nővércsaládtól, 1955. október 19. In: Margareta Wolf: *Emilie Engel Zeugnisse – Briefe – Tagebuchnotizen*. Schönstatt Verlag, 2001. 341.

ládért mindent meg akart tenni, ezért két vezetőtársával Rómába utazott, hogy az alapító és közössége ügyéért harcoljon. A Rómában töltött idő alatt a nővérek gyakran mentek a Santa Maria Maggiore bazilikába, hogy a Szűzanya elé vigyék ügyüket. Legtöbbször gyalog mentek a szállásuktól, és ezekre az alkalmakra, mint egy kis zarándoklatra tekintettek. A templomhoz egy emelkedőn át vezetett az út, s egyik reggel Emilie nővér lemaradt, megállt, úgy tűnt, nem bír tovább menni, de egyszer csak energikusan a földre koppintott botjával és a következő felkiáltással veselkedett neki a további szakasznak: „*Alapító lelkülettel előre!*”²

Emilie nővérnek a Schönstattért végzett munka sokszor azt jelentette, hogy valamilyen módon meg kell haladnia önmagát. Amikor a háború után Kentenich atya őt tette meg az első négy tartomány egyike a vezetőjének, nagyon meglepődött. Többek között betegségei és lelki alkata miatt sem tartotta magát alkalmasnak a feladatra. Egyik levelében úgy ír erről, hogy ilyen ötlete is csak Kentenich atyának lehetett. (Aki később úgy emlékezett vissza döntésére, hogy annak ellenére választotta Emilie nővért, hogy tudta: egyáltalán semmi vezetői tehetsége sincs). Emilie nővér első, önkéntelen reakciója az volt, amikor értesült Kentenich atya döntéséről, hogy azt akkor Gondviselés Tartománynak (Providentia Provinz) kell majd hívni. S valóban: a Gondviselésben, Móriában és Kentenich atyában bízva a rábízott tartomány (amit kis Mária-kertnek is hívtak) gazdag gyümölcsöt hozott.

*„Nagyon nagy feladataink vannak. Ezért nem ragadhatunk bele a középszerűségbe, nem torpanhatunk meg azelőtt a bizonyos fal előtt, ami mindenkinek valami mást jelent. A Szűzanya nagyon szeretne segíteni nekünk, hogy átugorjuk ezt a falat. Tehát bátran előre!”*³

² „Mit Gründergeist voran!” 324.

³ Sch Emilie Engel, búcsúlevél a tartománytól, 1955. október 19. In: Margareta Wolf: *Emilie Engel Zeugnisse – Briefe – Tagebuchnotizen*. Schönstatt Verlag, 2001. 342.

*„Nélküled éltünk merre tartana
Úgy törődsz velünk mint egy jó anya.”⁴*

Emilie nővér – bár Schönstattért dolgozva újra és újra igyekezett átlépni saját korlátait –, munkája során leginkább saját természetének a kibontakozásával hatott. Még Schönstattal való találkozása előtt tanítónőként dolgozva fogalmazta meg egész életét végigkísérő eszményét: *„A szegényekkel a legmelegebben”*. (Die Ärmsten am wärmsten)

„Mivel tudatosan szeretném magamat ennek az eszménynek a magasságára nevelni, egy tükörféleséget állítottam össze magamnak. Benne néhány központi mondat az anyaságról és néhány iránymutatás a tetteim számára. Leírok Neked is pár dolgot ebből, mert tudom, hogy Neked is ilyen irányú törekvéseid vannak. Talán idővel még szebb lesz ez a tükör. Most csak azt írom fel, ami úgy eszembe jutott.”

⁴ J. Kentenich: *Ég felé*. Hadd köszönjek meg mindent

„A mi nagy példaképünk nem beszélt sokat, nem feltűnősködött és nem akart a középpontban lenni. Nem voltak nagy igényei és mégis, az elképzelhető leggyümölcsözőbb anyaság bontakozott ki benne. – Ugyanígy én is inkább a lényem és a tetteim által szeretnék hatni, nem pedig szavakkal. A hozzáállásom a következő kell legyen: magamnak csak a legkevesebbet kívánni, másoknak pedig minden jót és előnyöset biztosítani.

Egy nő anyaként melegséget sugároz. Az ember jól érzi magát a közelében és szabadnak. De nagyon kell óvakodni attól, hogy az anyaság fokát azon mérjük, hogy fiatal és könnyen lelkesedő emberek mennyire szimpatizálnak velünk. Az anyai lelkületem legjobb fokmérője az, ahogy a számomra ellenszenves emberekkel viselkedem, vagy olyanokkal, akiknek valamilyen külső vagy belső nyomorúsága van. »A szegényekkel a legmelegebben.«

Mára elég ennyi az én tükrömből. Már csak azt a gazdag jelentéstartalmú mondatot írom le neked, ami az én tizenkét gyermekes édesanyám sírján áll: »ha a földre vetett búzaszem meghal, sokszoros termést hoz.«⁵

Nővértársainak visszaemlékezései sokszorosán tanúsítják, hogy Emilie nővér mennyire közel került eszményéhez. „Egy nap jött a hír, hogy minden posztuláns menjen Emilie nővérhez a dolgozószobájába audienciára. Ahogy álltunk az ajtó előtt, újból rám tört a bizonytalanság, a félelem és az izgatottság érzése, ami egy különleges személyiség előtt szokott. De alighogy összezavarodva és szívdobogással beléptem, azonnal rám sugárzott Emilie nővér fényes, jóságos és derűs tekintete, mégpedig annyira jólesően, hogy minden szorongató érzésem elszállt és kedves, gyermeki légkörben találtam magam. Úgy tűnt, mintha az egész terem meleg fényben ragyogna. Soha ilyen szép találkozásban nem volt még részem.

Ettől az órától fogva tudtam, hogy ki Emilie nővér és hogy miért vigyáz rá mindenki, mint egy értékes kincsre és miért vigyáz szent-

⁵ Sch Emilie Engel, levele, 1941. október 9. In: Margareta Wolf: *Emilie Engel Zeugnisse – Briefe – Tagebuchnotizen*. Schönstatt Verlag, 2001. 263–266.

ként. *Felejthetetlen számomra lelkének és arcának ez a mély ragyogása, mely szinte teljesen elfedte súlyos testi elesettségét.*⁶

„Az Atya és az Anya irgalmas szeretetéről akarok zengeni örökkön örökké.”⁷

Az embertársai felé való melegszívű, odaadó odafordulása és az erejét, képességét meghaladó feladatokkal szembeni bátor tettrekészsége mögött egy másik út is állt. Emilie már gyermekkorától kezdve, de márianóvéként is szorongással és félelemmel küzdött, tele volt bizonytalansággal, tehetetlenséggel, büntudattal. Állapota olykor olyan súlyos volt, hogy a beszédkor beteg tüdejéből kiáramló levegő miatt is lelkiismeretfurdalás gyötörte. Schönstattban, a szeretetszövetség által és Kentenich atya vezetésével megtanult olyan gyermekké válni Isten előtt, aki feltétel nélkül bízik apjában. A bizalom csodája akart lenni, s az övéit ezáltal akarta elvezetni Isten szerető atyai szívéhez.

A háború utáni időkben a nővérek nagy szegénységben éltek. A konyhán dolgozó egyik nővért zavarta, hogy Emilie nővér minden nehézségre csak azt mondta, hogy a Szűzanya gondoskodni fog, ezért amikor már harmadik napja csak egészen egyszerűen tudtak étkezni, elhatározta, hogy az esti ima után majd szembe-síti Emilie nővért azzal, hogy lám a Szűzanya mégsem gondoskodik mindig. Az ima alatt azonban valaki csengetett. Egy 30 km-rel arrébb lévő településről érkezett kerékpárral egy nővér, aki frissen készült kolbászokat hozott. Egy helyi gazdától kapták ajándékba, de arra gondoltak, hogy a metternichi házban most biztos nagyobb szükség lenne rá.

⁶ Egy kortárs tanúságtétele, 1954. In: Margareta Wolf: *Emilie Engel Zeugnisse – Briefe – Tagebuchnotizen*. Schönstatt Verlag, 2001. 329–330.

⁷ Sch Emilie Engel végrendelete, 1955. In: Margareta Wolf: *Emilie Engel Zeugnisse – Briefe – Tagebuchnotizen*. Schönstatt Verlag, 2001. 343.

De nemcsak az élet kisebb dolgaival tudott töretlen bizalommal fordulni Isten felé, hanem élete nehézségeivel is. 1937-ben nagyon megbetegedett, kórházi kezelésre és nehéz műtétekre volt szüksége. Ekkor írja: *„Most én is újra egy kis novícia vagyok. Mennyei Atyám és Anyám közösen nevelnek. Hát nem óriási megtiszteltetés ez? És állandóan a rendelkezéseimre állnak. El tudjátok képzelni, micsoda boldogság ez? És mindent megértetek, anélkül, hogy sokat beszélnék. Ugye, mekkora megkönnyebbülés ez annak, aki nem tud jól beszélni?”*⁸

*„Életének megdöbbenő nagysága, sőt mesterműve és a kegyelem isteni vezetésének diadala abban áll, hogy gyermekien megcsókolta az Atyaisten őt tartó, véső és formáló kezét, hogy minden nehézséget gyengéd simogatásként és a szeretet jeleként fogott fel az Atya részéről, és szerető gyermeki odaadással válaszolt rájuk.”*⁹ Ezen az úton járva, élete utolsó éveiben különös, magával ragadó kisugárzásáról számolnak be a vele találkozó: az istengyermek-ség kegyelmét, felszabadító ajándékát tapasztalták meg a vele érintkezők.

A szentelés megújítására írt imája

„Drága Édesanyám, a gyermeki szeretet és a mélységes vágyakozás üdvözetét küldöm neked kis szentélyedbe azon a nagy napon, amikor kimondtad az Igent (fiat) és Háromszoros Csodálatos Anyánk lettél. Őszintén köszönöm a megváltásunkért kimondott Igenedet, köszönöm minden anyai szeretetedet, melyet azóta a pillanat óta

⁸ Emilie nővér levele, 1937. 10. 05. In: Margareta Wolf: *Emilie Engel Zeugnisse – Briefe – Tagebuchnotizen*. Schönstatt Verlag, 2001. 236.

⁹ Pater Joseph Kentenich: *Angst und seelischer Zwang als Zeitkrankheit und ihre Überwindung – dargestellt am Leben, Denken und Wirken einer unbekanntes Marienschwester (Schwester M. Emilie), Band 1.* (Milwaukee 1955), Schönstatt, 1995. 349.

árasztasz ránk. Köszönetet mondok mindazok nevében is, akik nem szeretnek téged, és szeretnék vezekelni hálátlanságukért.

Engedd, Anyám, hogy ma megújítsam szentelésemet, teljes önátadásomat Feléd, egyesülve az emberré lett Örök Ige gyermeki odaadásával. Tekints rám, és bánj velem gyermekedként és eszközödként. Teljes szívvel bízom Rád magamat most és mindig, és különösen majd utolsó órámon is. Örök szeretetedbe és anyai gondoskodásodba vetett szilárd hittel mondom ki Igenemet a múlt minden sorscsapására és történésére, és miközben mélyen megbánom minden hűtlenségemet, Igent mondom Isten minden jövőbeli kívánságára, rendelkezésére és vezetésére. Fogadjátok el minden szenvedésemet és munkámat felajánlasként közösségünk megszentelődéséért és az igaz hit megőrzéséért vérszerinti családomban és rokonságomban. Engedd, ó Háromszoros Csodálatos Anya, hogy képmásodként sok embernek lelki édesanyja lehessen, és csendben, önzetlenül égjek el értük. Engedd, hogy részesüljek csodálatos gyümölcsözőségemben most, itt a földön és majd egykor az örökkévalóságban is, Ámen.”¹⁰

Beszélgetést segítő kérdések:

- Emilie nővér a márianővérek alapító nemzedékéhez tartozott, s az alapító lelkületből erőt tudott meríteni. Melyek azok a megtartó pillérek, élmények, tapasztalatok az életünkben, melyeket felidézve lendületet kaphatunk a nehezebb időszakokban?
- Keressük meg és fogalmazzuk meg a karizmáinkat, melyeket megélve, kibontva megéljük hatékonyságunkat, küldetésünket az embertársaink felé!
- Melyek azok a területek, ahol akkor is helytállunk, ha nem érezzük a kompetenciánkat s halálugrásokat élünk meg?

¹⁰ Emilie nővér naplója, 1938. március 25. In: Margareta Wolf: *Emilie Engel Zeugnisse – Briefe – Tagebuchnotizen*. Schönstatt Verlag, 2001. 225–247.

Bátran, lendülettel ráhagyatkozni

„Bátor, merész, Gondviselésben bízó emberré kell válnunk!” – mondta valaki a Schönstatt család zsinatján Óbudaváron, én meg feljegyeztem, és alá is húztam a füzetemben. Megérintett ez a mondat. Egy asszony története is megérintett, akit csak futólag ismerek: Ötven évesen teljesen újra kell kezdenie az életét, mert mostanra ismerte fel, hogy nem maradhat a bántalmazó kapcsolatában. Egyedülállóként gyerekekkel kellene teljesen nulláról egzisztenciát és családot építenie. Kilátástalannak tűnik a helyzete.

A boltba betérve meglepetten tapasztaljuk, hogy egy csomó minden dupla annyiba kerül, mint egy évvel ezelőtt, miközben bevételeink semmit sem változtak, gyerekeink pedig egyre nagyobb költséget jelentenek. Minden családtól ezt halljuk, és ráhatásunk látszólag nincs a makrogazdasági tényezőkre.

Mi a teendők azokban a szituációkban, amiket nem tudunk megváltoztatni? Mi módon láthatjuk meg Isten tervét a nehézségek közepe felé? Ez hitünk próbatétele is: Merünk-e ráhagyatkozni a Gondviselésre?

A Schönstatt Mozgalom egyik alappillére a Gondviselésbe vetett gyakorlati hit, melynek többféle attitűdjét két példával szeretnénk érzékeltetni. A mozgalom legelső, alapítótagjai nem voltak könnyű helyzetben az I. világháború éveiben, Kentenich atya fontosnak tartotta még a nagy lelki szenvedések idején is a fiatalok figyelmét a Gondviselésre irányítani. Egyiküknek frontra küldött levelében ezt írja:

„Természetesen egyrészt sajnálom, hogy így látom szenvedni és harcolni Önt, másrészt – ne vegye rossz néven – nem írhatott volna ennél örömtelibb újságot. Az egész múltja, de különösen a közelmúltja biztos bizonyítéka annak, hogy mennyei Anyánk egészen

felvette Önt iskolájába, és fel akarja készíteni, és meg akarja tanítani Önt harcolni érte és Fia dicsőségéért. A korábbi külső nehézségek által már felkészült arra, hogy ezt a sokkal nagyobb és nehezebb harcot sikeresen megvívja. Teljes tehetetlensége megerősíti azt az alapot, amelyet Isten minden emberére megingathatatlanul kiszab: a gyermeki létet és az alázatot értem ezalatt. Az, hogy boldog, elégedett vagy-e, nem lényeges, csak Isten és Mária kapjon több elismerést és szeretetet. Készen állok a lelkek üdvösségéért minden kín, minden fájdalom elviselésére. Ez az önzetlen, alázatos hozzáállás, amire Önt mennyei Anyánk nyilvánvalóan nevelni szeretné. Mert csak így válhat Ön Mária kezében azzá a megbízható eszközzé, akire gondolkodás nélkül rábízhatja Istentől kapott feladatának gondját. Ez az oka az Ön lelki kínja felett érzett öröömnek.”¹

Tilmann atya a '90-es évek legelején, a magyarországi bizonytalanságok idején egy újságcikk kapcsán az alábbi szavakkal és történettel biztatta a családokat, és harminc év elteltével újra tőle érdemes erőt merítenünk.

„A 20. századnak sűrű volt a történelme: két világháború, társadalmi rendszerek váltották egymást, technikai forradalom stb. Ezeket a szörnyű katasztrófákat és a rendszerek gyors változásait nagyon jól átvészeltük. Vajon miért találtunk olyan gyorsan magunkra a háborúk után? Mert sokan voltak, akik készek voltak felelősséget vállalni.”

Itt nem a jó szakemberekről, feltalálókról, tudósokról van szó, hanem a felelősséget vállalókról. A hétköznapi emberről, aki felelősséget vállal egy bizonyos területért a mindennapokban, másokért. Ez az új világ arculata. A jövő azok kezében van, akik felelősséget vállalnak. Nem szabad csodálkoznunk azon, hogy egyik napról a másikra nincs belőlük elég. Emberek, akik nem azt kér-

¹ Kentenich atya levele Josef Fischerhez 1916.12.11-én (részlet) – Gertrud-Maria Erhard (szerk.): *Kentenich olvasókönyv családok számára. Családi élet és növekedés Kentenich atya iskolájában. Családok a Családért Egyesület, Óbudavár, 2021. 319.*

dezik, mit tesz az állam, hanem azt mondják, *én fogom megcsinálni*. Olyan emberek, akik, ha valami nem megy jól, nem szidnak másokat, hanem elhatározzák, ezt én jobban fogom csinálni. Ilyen a Szűzanya is. A Szűzanya a schönstatti szentélyben letelepedett, és azt mondta, hogy *„bizonyítsátok be előbb, hogy tényleg szerettek, hozzátok szorgalmasan a hozzájárulásotokat a kegyelmi tőkéhez, akkor szívesen letelepszem és bőségesen osztom adományaimat és kegyelmeimet.”* (...)

Nézzük a következő képet: Szűz Mária ott áll a nagy Isten előtt. Jézus még nem testesült meg. Isten kérdezi (az angyal által): *„Vállalod-e, hogy a Messiás anyja légy?”* És Mária felelős személyként cselekszik, nem úgy, mint egy „jó gyerek”. Egy jó gyerek azt mondja: „igen” és pont. A Szűzanya elgondolkodott, mit jelent ez a köszöntés. Képzeljük el a jelenetet! Megjelenik Gábiel arkangyal; és a Szűzanya először is nincs elragadtatva ennek az angyalnak a nagyságától és hatalmától, hanem elgondolkodik, hogy mit is mond ő neki.: *„kegyelemmel teljes”, „áldott az asszonyok között”*. Mit akar ezekkel a szép szavakkal? Elgondolkodik. Igazából eddig talán nem is hittük, hogy tényleg elgondolkodott. Legfeljebb arra gondoltunk, hogy csodálkozott. (...) Érzik, hogy itt egy önálló em-

ber cselekszik? Ezt az asszonyt nem lehet egyik percről a másikra meghódítani, még akkor sem, ha maga Gábrriel angyal személyesen jön. Ez az új ember, aki gondolkodik. A Szűzanya elgondolkodott. A következő szó: „*kérdezett*”. Mária mérlegelte az angyal üzenetét. „*Hogyan történhet ez, amikor nem élek házassági közösségben férfival?*” Az Isten küldöttével szokatlan egy ilyen jellegű párbeszéd. Itt nem a kétség és a hitetlenség beszél. Lukács ezt pontosan kidolgozta Mária és Zakariás szembeállításával. Zakariás kétsége (az angyallal szemben, aki hírül adja neki Keresztelő Szent János születését) nem kérdés, hanem hitetlenség. A Szűzanya lelkileg teljesen tiszta, nincsenek kétségei, de vannak kérdései, és ezeket felteszi. Ez az új keresztény ember típusa, aki gondolkodik, kérdez, majd felelősséget vállal. És a Szűzanyának ajándékozza áldozatait. Milyen áldozatok ezek? Ezek lehetnek imák, de mindenekelőtt a saját életünk megszentelésének cselekedetei a hivatásunkban és a családjunkban. Arra törekszünk, hogy szent családdá, apostoli családdá váljunk, és ezt a Szűzanyának ajándékozzuk. De ezt nem magán ajándékként adjuk a Szűzanyának, hanem a többi emberért érzett felelősség birtokában tesszük. (...)

Isten a kor által szól. Azt mondja a gazdasági helyzet által, hogy szükségem van emberekre, akik felelősséget vállalnak. Azt mondja az Egyház helyzete által, hogy szükségem van emberekre, akik felelősséget vállalnak, akik maguk körül nagy lelki családot építenek. (...) Általunk hat és működik a Szentlélek a többiek irányában. Az örök Atyának egy képe leszünk a többi ember számára. Apostolokká leszünk. Kentenich atya ezt így foglalta össze: „*Hozzájárulunk a Szűzanya kegyelmi tőkéjéhez*”. A Szűzanyával kötött szeretetszövetség értelme: az új ember. Az új ember jellegzetessége a papi felelősség a többi emberért.²

² P. Beller, Tilmann: *A családi élet: küldetés és munka. II. kötet. (Családnapok előadásai 1990–1992.)* Családakadémia-Óbudavár Egyesület, Óbudavár, 2018. 112–115. (1991. 06. 17. előadás)

Eddig tartott a több mint harminc éve elmondott előadás, melyben Tilmann atya meglepően tömören összefoglalja a Gondviselésbe vetett gyakorlati hit napi következményeit. Egy jó barátunk így nyilatkozott, amikor feltűnő nyugalomról kérdeztük a jelen bizonytalan helyzetben: „Az ősbizalom állapotában vagyok – akár a kisgyerek a szüleivel kapcsolatban. Próbálok nem azon feszülni, hogy mit lehetne még a munkában csinálnom, hanem az idők jeleit próbálok figyelni, hogy vajon mit kell most tennem. Biztos vagyok benne, hogy minden jó lesz. A mostani helyzetben, amikor sok időm felszabadul, hiszen a pangó gazdasági környezetben nincs annyi munkám, több idő jut akár az Egyházban, akár a környezetemben lévő feladatok ellátására, így hálát tudok adni, hogy most van ezekre idő.”

Habár a nagypolitikára valóban nem vagyunk befolyással, saját hatásunk mégis ott van a világban, mindenekelőtt a családkban. A derűs nyugalom, és a tetterre kész bátorság – melyeket kegyelemként kérhetünk – nagyobb befolyással van a környezetünkre, mint a makrogazdasági változások.

PÁNCÉL helyett GERINC

Magyarország 2023. Itt vagyunk, élünk, dolgozunk, neveljük gyermekeinket. Egyrészt azt tapasztaljuk, hogy szabadon gyakorolhatjuk vallásunkat, növekszik az egyházi iskolák száma, az ellenzéki sajtó már-már 'keresztény kurzus' kiált. Másrészt érzékeljük, hogy hitünkkel és értékrendünkkel az 'individualista tömegemberek' korában kisebbségbe szorultunk, úgyszólván csodabogaraknak számítunk. Ebben az ellentmondásos helyzetben, hogyan maradhatunk hűek önmagunkhoz, örökíthetjük át világlátásunkat a következő generációknak? Mi több, eleget téve a jézusi parancsoknak – „*tegyétek tanítványommá mind a népeket*”¹ – hogyan képviselhetjük hitelt érdemlően és vonzóan keresztény meggyőződésünket és az ebből fakadó erkölcsi rendet mindazokban a közegekben, melyekben megfordulunk?

Talán nagy a kísértés, hogy a túlélésre játszunk: zárt szigetet alkossunk, bárkát építsünk, páncélt növezzünk. Önmagunkat védve-mentve próbáljuk biztosítani megmaradásunkat. És közben a magunk igazát bizonyítandó biztos állásainkból elkese-redetten támadjuk a más állásponton levőket.

Vagy van más út is? Schönstatt bárkájába szállva, összefonódva a szeretetszövetségben szentélyeink szigetén megpihelve és megerősödve, pajzsunk mögül elő-előlépve, eleven érzékeléskapcsolatban korunk emberével és valóságával a Szűzanya munkatársaiként eszközökké válhatunk önmagunk, szűkebb és tágabb környezetünk, a világ megszentelésében?

Kentenich atya nem kevesebbre, hanem éppen erre hív bennünket. Karizmánk sűrget minket. De pontosan mire és hogyan?

¹ Mt 28,19

Milyen buzdítást és útmutatást találunk alapító atyánknál? Hogyan tanít az ő nyomán minket Tilmann atya?

Kentenich atya víziójában Schönstatt bárkája szilárd építmény, de nemcsak a menekülés, hanem a menekítés eszköze is. Nem megkímél a viharoktól, hanem kiállja azokat. Kőkemény, de mégsem merev:

„Schönstatt kezdettől fogva a legújabb kor törvényes gyermeke. Mintegy kiszakadt a történelemből. Benne, vele és érte lett és növekedett. Egész egyértelműen az a küldetése, hogy a történelmet mélyrehatóan formálja és alakítsa, és őt is a történelem formálja és alakítsa. Magasra szökő vizek és hullámok hordozzák, olykor hatalmasan ide-oda dobálják, de merész fogással erőteljesen és tartósan meghatározza irányukat és lefutásukat. Mint a Világegyház élő tagja, bárkának tekinti önmagát, melyet a mai kor özönvizén át céltudatosan a legújabb kor partjaira kormányoz. És széles körben biztos fogással magával viszi mindazokat, akik bizalommal hozzá

csatlakoznak. Bevezeti és bevonja őket a szeretetszövetségbe, hogy abból éljenek, érte szenvedjenek, harcoljanak és győzzenek.

...hozzá vagyunk szokva, hogy az Egyházat sziklának fogjuk fel, mely rendíthetetlenül szilárdan áll. Ilyen akar maradni az Egyház a jövőben is. De ha számításba akarjuk venni az Egyház zarándok jellegét is, akkor meg kell próbálnunk úgy elképzelni, mint egy mozgó sziklát. A zarándok egyház ugyanis nem vár, hogy a népek majd hozzá jönnek. Hanem mozog, mint egy hajó az élet óceánján, és az óceán túlsó partja felé, az örökkévalóság felé tart. Az Egyház hajója, mely átvándorol, átzilipel, átnavigál a felkavarodott óceán minden veszélyén, közben jobbról és balról felveszi mindazokat, akik valamilyen módon meghívást kaptak a hitre.

...állandó mozgásban van, anélkül, hogy feloldódna, anélkül, hogy szikla jellegét elveszítené”.²

Tilman atya sokszor megfogalmazta a magyar Schönstatt Család bontakozását látva a jövő Egyházának képét – egy olyan Egyházét, amelyet házak alkotnak, ahol háziszentélyek hálója szövődik. De ahogy a bárka, ezek a házak sem pusztán zárt védelmet biztosító otthonok, hanem nyitott közösségek, melyek légkörük, kisugárzásuk és példájuk által hatnak környezetükre, üdítő oázisokként szolgálnak mindazok számára, akik velük kapcsolatba kerülnek, miközben egymást is erősítő hálójuk átszövi a társadalmat:

„A Szűzanya tehát idejön közénk és helyet keres, ahol Krisztust újra meg tudja szülni. Embereket keres, akikre küldetést bízhat. Családi szigetek hálóját szeretné létrehozni. Népünk újbóli kereszténnyé válásának a bázisát teremti meg. Ami a Genezáreti-tó partján történt³, az most itt újra történik.”⁴

² P. Kantenich József: *Schönstatt bárkájában. Válogatás J. Kantenich írásaiból.* Fordította: dr. Csermák Kálmán és Alice. Családakadémia-Óbudavár Egyesület, Óbudavár, 2004. 11–12.

³ Lk 5,1–11.

⁴ P. Beller Tilman: *A családi élet: küldetés és munka. I. kötet. (Családnapok előadásai 1983–1990)* Családakadémia-Óbudavár Egyesület, Óbudavár, 2002. 36.

„Egy házat építünk, az új Jeruzsálem egy házát, ahol sokan lehetnek otthon, együtt velünk. Minél több ember számára kell utat építeni a mennyország felé. Különböző körök gyűlnek körénk, a családunk mint fényforrás köré: rokonok, barátok, munkatársak, szomszédok. Sok-sok ember, akikkel kapcsolatban vagyunk. Minden házaspárnak megvan a küldetése, kisugárzása, és más-más emberek vonzódnak az egyes házakhoz, családokhoz.

A legfontosabb a személyesen és nem kirakat jellegűen megélt saját létünk, utunk. Így lehetünk hitelesek. Így azok az emberek, akik körülöttünk élnek, akikkel kapcsolatban vagyunk, valamenynyire alakulhatnak a hatásunkra.”⁵

Mik a legfontosabb jellemzői a háznak, amelyben a keresztyény, a majd másokra is hatni képes keresztyény élet szárba szökkenhet és növekedhet?

„A keresztyény életnek megfelelő atmoszférára van szüksége ahhoz, hogy növekedni tudjon. Ahogy egy növénynek is megfelelő földre van szüksége. Az Antarktiszon nem lehet rózsát nevelni. A mi feladatunk, hogy egy (ilyen) élő Családegyházat építsünk fel. Az öröm, a szeretet és a béke házát. A megértés, a türelem, a megbocsátás és újrakezdés házát, ahol Isten közel van.”⁶

Az Isten, aki közel van, akivel egészen személyes kapcsolatba léphetünk „Az erejét és szeretetét belénk helyezi és mi továbbadjuk... Rátekintünk egy emberre, örömünk telik benne, és ez jót tesz neki... Ránézek a másokra, nagynak látom őt, és hogyha valamit megkövetelek tőle, az akkor egészen más, mintha hidegen tenném... a szeretet azt jelenti Kentenich atyánk szerint: megállni az isteni erőben. Az isteni erőterben, erőben állni... Nagynak látom a másikat és ezért követelményt is támasztok iránta.”⁷

⁵ P. Beller Tilmann: *A családi élet: küldetés és munka. II. kötet. (Családnapok előadásai 1990–1992)* Családakadémia-Óbudavár Egyesület, Óbudavár, 2018. 179–180.

⁶ P. Beller Tilmann: *A családi élet: küldetés és munka. I. kötet. (Családnapok előadásai 1983–1990)* Családakadémia-Óbudavár Egyesület, Óbudavár, 2002. 21.

⁷ P. Beller Tilmann, előadás részletek, apostolképző, Óbudavár, 2007. 01. 26–28.

Nem meghajlunk, nem elbújunk, erőben állunk, látjuk és érzékeljük a másikat, a körülöttünk élőket – családjukban és azon kívül is – kölcsönhatásba kerülünk velük, elfogadóan, de megalakuvást nem ismerően melléjük állunk. Itt és most ez a feladatunk.

Beszélgetést segítő kérdések:

- Mikor van az, hogy szívesen maradok a bárka védelmében, otthonunk biztonságában?
- Mikor tudtam onnan kilépve lételemmel és tevékenységgel példa és segítség lenni mások számára?
- Ezek a megtapasztalások mire adnak indítást, mire sürgetnek?

Istenarcú eredetiségünk – a karizmánk

Találjuk meg, örvendezzük meg, használjuk!

A görög szó (*kharidzesztai*) szűkebb értelemben azt jelenti: kedvesnek lenni. A bibliai szóhasználatban Isten személyre szóló kegyelmi ajándéka, mintegy kedveskedése. Hétköznapi értelemben a karizma gyakran tehetséget jelöl, egy olyan képességet, nagy belső erőt, amellyel képesek vagyunk másokra hatást gyakorolni. A „*karo*” szó is áthallik még ebben a kifejezésben, az pedig örvendezést jelent. Nagyon gazdag és nagyon kívánatos tartalom. Nem csupán egy képességről van szó, hanem egy finom, átütő minőségről is, amit hitünk szerint Isten egészen nekem szóló adományként ad, amellyel mások javát szolgálhatom.

Először is meg kell találnunk, mi is a saját karizmánk. Amint ez megelevenedik bennünk, érezni fogjuk a szikrát, megtapasztaljuk azt a belső sürgetést, azt a tüzet, ami arra ösztönöz, hogy másokat is melegítsünk általa. Kentenich atya egész életművében kirajzolódik az ő nagy eszménye: az új ember és az új közösség megszületése. Talán mondhatjuk így is, őt ez a karizma sürgette, éltette, ez adott neki bátorságot, erőt, örömet, mindig új lendületet, a kudarctűréshez reményt, minden körülmények között bizalmat a Szövetségben.

A „karizmatikus” – Istenarcú – Új ember eszménye

Ki vagyok én? Kivé válhatok? Hol a helyem a közösségben, a világban?

Felmerül a kérdés, hogy fejleszthető, tanulható-e ez, tehát van-e jelentősége a nevelésnek abban, hogy valaki karizmatikus egyéniséggé válik-e, vagy egyszerűen van, akinek van, másoknak pedig nem adatik meg?

Erre Kentenich atya pedagógiai szemlélete szerint – az ő szavaival – így válaszolhatunk: „*Minden teremtményben megtestesül*

Isten egy-egy gondolata, kívánsága”. Tehát igen is, meg nem is. Velünk született isteni ajándék, de csak csírájában, kívánságként testesül meg, kibontása, kibontakoztatása a nevelés, és később az önnevelés nagy célja, feladata.

Kentenich atya így is fogalmaz: IGEN az „Én” legboldogabb formájára. Ez tehát egy olyan nagy, és nemes cél, amiért érdemes élni. Ha pedig nincs jó életcélunk, akkor teljesen le fog kötni az, hogy MI NINCS! Az elégedettség nem csupán azon múlik, hogy elérjük-e a célunkat, hanem azon is, hogy megfelelő célt tűzünk-e ki. Az ígéret pedig ez: *„A győztesnek rejtett mannát adok és egy fehér követ, a kövön új név áll, amelyet más nem ért, csak ki megkapta.”*¹ *„Neveden szólítalak.”*²

A nevelés/önnevelés útján tehát meg kell tanítanunk és tanulnunk, hogy nem minden út járható, de ami a miénk, azon röplüni is tudunk. Sokat tehetünk ezért már a kisgyermekkorban is, de az igazi felfedezések időszaka a serdülőkor és a kora ifjúkor, amikor valóban az egész életünk erről a nagy keresésről szól: Ki vagyok én? Kivé válhatok? Ez a kérdés nem válaszolható meg a „mi leszek, ha nagy leszek” keresgélés mentén. Sokkal többről, és egyúttal másról is van szó.

Isten arca bennem. Isten öröktől fogva elgondolt terve az életemmel. Ebben találjuk meg ugyanis az énünk legboldogabb formáját. A nehézség éppen az, hogy számos más út is kínálkozhat – s ezek akár jónak is tűnnek. *„Ebből a tantárgyból van a legtöbb pontom, szüleim is itt végeztek, ezért fizetnek ma a legtöbbet, ez a képzés közel van a lakhelyemhez – vagy éppen ez olyan messze van, hogy végre elköltözhettek otthonról...”* Csalóka ez az iránytű! A saját arcát, az egyedi, eredeti küldetését kell most a fiatalnak megtalálnia. Ezt hívja Kentenich atya az Organikus Pedagógiában *„személyes eszménynek”*. Az életben ugyanis nem érdemes mások dolgozatát megírni!

¹ Jel 2,17

² Iz 45,1

Erre azonban senki nem talál rá egyedül. Hogyan segíthetjük ebben őt?

A legfontosabb a szülők és a meghatározó felnőttek mintaadása. Gondoskodjunk arról, hogy lángoló személyiségek mellett éljen! Vagy legalább találkozzon olyanokkal, akik szeretik azt, amit csinálnak, örömet lelik az életük hétköznapi feladataiban is, látják értelmét a munkájuknak, szeretnek és tudnak alkotni. Találkozzanak különböző területek jó mesterembereivel! Olyanokkal, akik élvezik azt, hogy értéket alkotnak. Akár tanítanak, terveznek, gyógyítanak, növényeket gondoznak, szerkezeteket javítanak meg, házat építenek vagy leveleket visznek az embereknek. Egyszóval ne feltétlenül a felsőoktatásra és a kiugró látványos teljesítményekre irányítsuk a figyelmüket, hanem arra, hogy az értékteremtés önmagában öröm, alkotni, szolgálni, önmagunkat odaadni vagy felülmúlni JÓ!

Ezért gyermekkortól kezdve nagy jelentősége van a – nem versenyszerű, hanem a felfedező ösztönt megmozgató – játéknak, a munkát megszerettető tevékenységnek, a társas kapcsolatokban megélt hatékonyságnak. A „számíthatnak rám, és én is ajándékká válhatok” tapasztalatainak. Ez az a bizonyos „hétköznapi öröm”,

a szív vidámsága, ami a bennünk feszülő nagy feladat melletti kitartás legfőbb motorja lesz. Az „*örömteli harcrakészség*” tapasztalatai nélkül ugyanis csak sodródni fog, és lassan leváltja a nagy eszményt az olcsó előrejutás: munka nélkül pénzt – de sokat, erőfeszítés nélkül teljesítmény, megsüvegelés: a „*kincs, hír gyönyör*” (Vörösmarty Mihály)

Hosszú út ez, sok elágazással, amelyen sajnos a „*te csak tanulj fiam!*” noszogatása nem visz előre! Inkább a „*kösd a szekeredet egy csillaghoz*” – (szintén organikus pedagógiai) mottó képes kimozdítani őt ebből a divatos állóvízből. Nagy szüksége van ilyenkor ennek az önmagáért küzdő léleknek a bátorításunkra, arra a bizonyosságra, hogy érdemes újrakezdeni, váltani mindaddig, amíg Isten éneke – az Ő kívánsága – rajta keresztül meg nem szólal.

Ez mindannyiunk személyes meghívása, hiszen ahogyan korábban is idéztük Kentenich atyát: *minden teremtményben* megtestesül Isten egy-egy gondolata, kívánsága.

Mivel ajándékoz meg Isten, amikor a saját karizmámat – az Ő személyre szóló kedves adományát – felfedezem? Saját maga jelenlétével, amit abban ismerek fel, hogy kincs, értékes és áldott vagyok. Fölismerem magamon a Mester vonásait, akire azt mondja az Atya, hogy „*íme az én szeretett fiam, benne telik kedvem, őt hallgassátok!*”³ Ez a tekintet lesz az önbecsülésem alapja is. Rajtam keresztül is akar üzenni a világnak! Ez az üzenet az én nevem, az én karizmám. Még lehet, hogy nem tudom, mi a konkrét feladat, de azt igen, hogy az Ő áldott küldöttje vagyok. Úgy érzem, „*mindenre képes vagyok abban, aki nekem erőt ad,*”⁴ és ez az, ami sürget: az, hogy az Ő szeretetét és örömét elvigyem másokhoz.

Ez azonban nem olyan, mint a hétköznapijaink rohanásra készítő teljesítményprése. Ez a hang inkább arra kér, hogy „*menj be*

³ Mt 3,13

⁴ Fil 4,13

a belső szobádba... És Atyád, aki a rejtekben lát, megajándékoz téged”.⁵ Ott döbbenünk rá, hogy nem vagyunk elegendek magunknak, és szegénységünkben ahhoz fordulunk, aki örömeiben teremtett minket. Ekkor ráébredünk, hogy mindennek ez a kezdete. Ez a győztes pozíció. „A győztesnek rejtett mannát adok és egy fehér követ, a kövön új név áll, amelyet más nem ért, csak ki megkapta.”⁶ „Neveden szólítalak.”⁷

Megszólal a szívünk dala, bensőnk betölti az „Örömteli Fény”, az „örök Atya szép ragyogása” (ortodox himnusz). Igen, nem túlzás ez. Mindannyian ismerjük ezt a hívást, ezt a vonzást. Erről lelkenedeznek Emmausban a tanítványok: „ugye lángolt a szívünk?”⁸

Ez az a fény, amiben nap mint nap meg kell merülni ahhoz, hogy amit teszek, az átitatódjék az Ő örömeivel. Ebben születik újjá naponként az én istenarcom. Számíthatok rá, hogy a minden napjaim gondját magán viseli, hogy kudarcaim, eleséseim ellenére vezetni fog. Ez a fény és öröm lesz az iránytűm, hogy felismerjem, mikor, mit kell tennem, hol van a helyem, hogy mások istenarcát is felismerjem, és kiszerezsem belőlük azokkal az eszközökkel, amelyek nekem megadattak: az adottságaimmal, képességeimmel, időmmel, erőmmel, türelmemmel, kedvességgel, szolgálattal, kisebb-nagyobb áldozattal, munkával, figyelemmel, „búval, vigalommal”. (József Attila)

Minden karizmában ugyanez a sürgetés nyilatkozik meg. A szerelmes elfecséreltség gyönyörűsége: semmi sem fontosabb a számomra, mint hogy azt tegyem, amivel a kedvedben járhatok. Mindegy, hogy ez könnyű vagy nehéz. A karizma sürgetése nyomán a „Kit küldjek el? Ki megy el nekünk?” kérdésre boldogan válaszolunk: „Itt vagyok, engem küldj!”⁹

⁵ Mt 6,6

⁶ Jel 2,17

⁷ Iz 45,1

⁸ Lk 24,32

⁹ Iz 6,8

Atyatanulmány

Ha a jövő egyházára tekintünk, ha egy igazi Schönstatt-család eszményét akarjuk ábrázolni, akkor nem szabad figyelmen kívül hagyunk, hogy ez az eszmény olyan túlvilági embert állít elénk, aki az egész vonalon egészséges evilági ember maradt. Csak a túlvilág egyedül nem hordoz el bennünket. (...) Evilág és túlvilág, természet és kegyelem zárt egységet alkotnak. Ezért tehát a kérdésünk: Hogy néz ki a túlvilági ember evilági alkata? (...) A vallásosságunk nem tehet embertelenné bennünket, a szívünknek nem szabad megkérgesednie. A kíméletlenség nem életszentség. A nővéreknek szoktuk mindig mondani: a legtermészetfelettibbnek kell mindig a legtermészetesebbnek lennie. Persze a fájdalomukat belerejthetjük az Úr sebeibe; a fájdalmas anya szívébe. Sok mindent így hordozva legyőzhetünk és így legyőzve hordozhatunk, de ha a dolgok már nem okoznak fájdalmat, megkérgesedett, érzéketlenné vált a szívünk. És nem ez az igazi vallásosság.

Ezt nagyon komolyan kell venniük, a saját családjaikra vonatkozóan is. (...) Értik, hogy mit akarok mondani? Nem szabad a tisztán természetfeletti beállítottságtól hajtva természetellenessé válni. Ez ma egy jellegzetes tünet. És ha a gyermekeink nem kapják meg azt, amire a madárkának szüksége van a fészében – elvégre a fészekben nem vagyok szent –, akkor a természet másik fészket keres. Ezért még egyszer: sohasem szabad megfélekezniük *a valódi ösztönös emberszeretetről*. (...)

Ha szabad még egyszer beletekintennem a Szentírásba, az Üdvözítő életébe? (...) Hol látjuk Őt tisztán emberien viselkedni? Biztosan találhatunk néhány helyzetet. Nézzük Őt Betániában! Itt egyszerre csak emberként áll előttünk, akinek emberi szükségletei vannak. (...) Jézus Betániában emberi módon szeretett. Szabadjon ezt most a mai életünkkel párhuzamba állítani! A korábbi

időkben milyen gyakran előfordult, hogy valaki szerzetes nővér vagy pap akart lenni. És mi következett ebből? Emlékszem, hogy sok évvel ezelőtt Engling József édesanyja Schönstattban volt. Az egyik lánya apáca lett. Nem Mária-nővér lett, hanem valahol másutt lépett szerzetbe. Az anya a beöltözésről nagyon szomorúan tér vissza. Miért? A leányka ezt magyarázta anyjának: Anya, most elválunk egymástól, mostantól már a Jóistené vagyok. Értik, hogy mi ez? Annyira hamis! Látják, hogyan képzelik el az eget?! Úgy képzelik el, – ezt most inkább tréfásan, köznapian mondom – hogy mindenkinek van egy bódéja (mint egy kis portás fülke), és onnan néz föl a Jóistenre. Ez nem lehet az élet értelme! Egy ilyen túlvilágból hiányozna akkor valami! *Férj és feleség, szülők és gyermekek az égben még sokkal bensőségesebb kapcsolatban lesznek egymással. És ebben a bensőséges viszonyban együtt kapcsolódnak a Jóistenhez. A kapcsolat megmarad.*

Tehát megmaradhat egészen mindkettő: a természetfeletti szeretetünk és a természeti, azaz természetesen emberi szeretetünk is. Mit jelent az, hogy „természeti”? Ösztönös. Ha az ösztönö-

ket ki akarom kapcsolni a természetemből, akkor teljesen természetellenes vagyok. Mit akarok hát? Ezt az ösztön-életet inkább ápolni akarjuk; főleg ha a lányainkra gondolunk. Ha elveszük a lányoktól a tősgyökeres ösztön-életet, akkor elvettük a női természet nemes báját. Ma mindenütt ezt kiabálják, hogy a nőnek egyenlőnek kell lennie a férfival. És holnapután majd mindenki azt fogja kiabálni, hogy a férfinak egyenlőnek kell lennie a nővel. És visszájára fordul a világ. Valami lényegesen egészen mást kell mondani: férfi és nő egyenlő értékűek, de nem egyformák. Egyenlő értékűek, de egyáltalán nem egyfélék. (...)

Nos, ismét vissza kell térnem az egyik központi gondolathoz. Úgy tűnik nekem, hogy még egyszer világosan tudatosítanom kellene, ami egyébként ott van a Szentírásban érthetően: milyen emberien tud az Üdvözítő szeretni. Vegyünk egy közismert példát, gondoljunk Szent János apostolra. Még aggastyán korában is pontosan emlékezett a módra, ahogy az Üdvözítővel beszélgetett és ahogy Ő beszélgetett vele. Nagyon egyszerűen kifejezve csevegtek egymással; gondolatokat közölve társalogtak. (...) Mit mond ő saját magáról? Hogyan nevezi magát? – *A tanítvány, akit Jézus szeretett.*¹ Hogy hangzik ez! (...) A mögötte levő élet-folyamatokat kell látniuk. Még egyszer tehát, érzik, hogy mit akarok. *Ha nem növekszünk bele egy egészséges természetes szeretet világába, akkor a természetfölötti önmagában hétpecsétes könyv marad.* Sőt Szent János még tovább megy, és nem áttolja hangoztatni, hogy *az Úr keblén pihenhetett.*² (...)

Vagy gondoljanak *Mária Magdolnára.* (...) Mária Magdolna, a bűnös nő. Mária Magdolna ugyanaz a Mária, aki egy bűnös házban az Üdvözítőhöz ment, lábát és fejét megkente és a hajával törölte meg. Mária Magdolna ugyanaz a nő, aki húsvétkor elsőként futott ki a sírhoz. És azonnal kihallhatjuk, hogy milyen volt

¹ Jn 13,23b; 19,26; 20,2; 21,7.20.

² Jn 13,25; 21,20.

közöttük a viszony. Mária Magdolna fájdalmas belső gondban úgy vélte természetesen, hogy neki feltétlenül tudnia kell, hogy hová tették a holttestet. Egyszerre csak lát valakit. Abban a hiszemben, hogy a kertész az, megkérdezi, hogy hová tették a holttestet. Mire a válasz – most jól figyeljenek –: az Üdvözítő csak egy szót mond: „Mária”³. Ugye milyen szép kapcsolat volt közöttük!

Szeretnék itt most egy kicsit megállni. Betánia iskolájába menni leegyszerűsítve annyit jelent számunkra, hogy tudatosítjuk magunkban: a viszonyok itt alapvetően igazi emberi, természetes kapcsolatok. (...) Betániában minden olyan családias. Ha szabad összefoglalnom mindazt, amit a Szentírás Betániáról tanít, akkor úgy vélem, azt kellene mondanom: Betánia a valódi természetes-természetfeletti családiasság iskolája. Bizonyára ha a saját családunk családiasságára gondolunk, akkor az önmagában többet mond, mert ugyanis minket is természeti és isteni törvény köt össze. De mégis, amit Betániában tanulunk, értelem-szerűen alkalmazhatnánk és alkalmaznunk is kell magunkra és a családunkra.

Három helyet találunk, három alkalmat, amikor a Szentírás Betániába vezet bennünket. Az első eset⁴ oly egyszerű, szép és emberi: az Üdvözítő úton van, apostoli úton, és most – ami az életében egyébként alig fordul elő – meglátogatja egyik *kedvenc családját*. Kik ezek? Három személy: egy férfi és két nő. Az Üdvözítőt nem feszélyezi, hogy embernek mutatkozzon és kipihenje magát náluk. A mondanivalóm szempontjából kiemelem a három személy sajátosan tiszta, éles jellemzését. Szeretnék rámutatni arra az örömdetes tényre, hogy mindhármukat eredetieknek jellemzi és elismeri tősgyökerességüket.

Itt egy olyan pontot érintünk már, mely a saját családunkban nekünk is nehezünkre esik. A férj ugyanis azt szeretné, hogy a felesége olyan lenne, mint ő, a feleség meg azt szeretné, ha a férje

³ Jn 12,3-4; 20,11-18.

⁴ Lk 10, 38-42.

lenne olyan, mint ő... Nézzük meg őket jól. A családban a férfinak kellene kézben tartania a gyeplőt. Az akkori felfogás szerint egyszerűen magától értődő volt, hogy a férfi tartja kézben a gyeplőt. És mit látunk itt? A Szentírás szerint Lázár hallgat. Egyetlen szót sem hallunk tőle. És ki az – szabadjon tréfásan szólnom –, aki a nadrágot viseli? Márta.

A gyereknevelésben is áll, hogy *engedjék a gyerekeket tősgyökeresen fejlődni*. Természetesen gyakran nehéz megkülönböztetni a sajátosságot a neveletlenségtől. De ez nem olyan tragikus, ha jó légkörben élnek. Hallottak már előadásokat a Gondviselésről is. Nem szabad elfeledkezniük arról, hogy a Gondviselés is kézben tartja a gyerekeket. Engem is a kezében tart, és a körülmények által formál bennünket.

Tehát Lázár hallgat. És milyen Márta? Mennyire megkapó már önmagában az egész folyamat, ahogy itt ábrázolja van! Tegyük fel, hogy otthon vannak és egy szomszéd család, szintén Schöstatt-család meglátogatja Önöket. Ha egészséges a kapcsolat a családtagok között, akkor az egész ház megmozdul és mindenki segít valamit. Vendég érkezett ugyanis és vendégszeretőek vagyunk, tehát gondoskodunk róluk és ki akarjuk mutatni, hogy szívesen látjuk őket. Így van ez itt is egész eredetien. Képzeld csak el: Márta azonnal talpon van. Alig, hogy köszönti őket, már dolgozik. Felforgatja a konyhát és a pincét. Ez az ő jellegzetessége, mely minden Betánia-elbeszélést az elejétől a végéig áthat. Márta mindig egész jellegzetesen ilyen marad. És a másik oldalon ott van Mária. Látszik, hogy ő másképp fogadja a vendéget, szemlélődő típus. Hagyja, hogy Márta dolgozzon, ő pedig leül, odafordul Jézushoz és csak nézi, hallgatja Őt.

Emberileg annyira szép már önmagában ez a különbözőség! És itt egyszer csak megláthatjuk, hogy mennyire emberi közöttük a kapcsolat. Az Üdvözítő itt nem Istenként beszél a magasból. Csak egyszerűen jelen van közöttük. A háziaknak pedig egyáltalán nem kínos előtte vitatkozni. Tehát az egész oly emberi, ahogy Márta Jézushoz fordul: „*Nem feszélyez ez Téged, hogy Mária hagyja, hogy*

*egyedül dolgozzak?*⁵ Mit szóljon erre most az Üdvözítő? Végül is mit mond? Valami nagyon fontosat. Mi persze hosszan, hosszan, hosszan tudnánk válaszolni és taglalni a helyzetet. De mit mond az Úr? „*Márta, Márta, sok dolgról gondoskods!*” Ezzel nem azt mondja, hogy ne tedd! Valakinek ugye ezt is meg kell csinálnia. Szép kis történetecske lenne, ha erre Márta is leült volna és kis látnok lett volna belőle! De akkor az Üdvözítő nem kapott volna se enni, se inni.

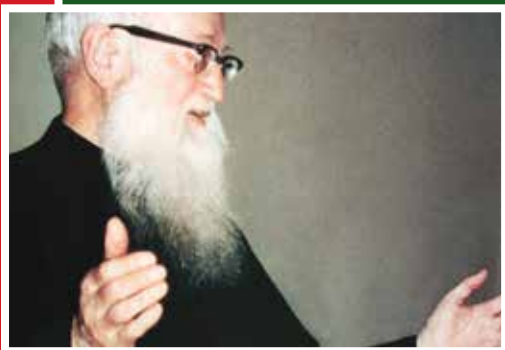
Itt minden annyira egyszerű, *mindenki a maga módján* viselkedhet.

Josef Kentenich előadása 1966. június 4-én családoknak.

Eredeti szöveg: Vorträge, VI (1966), 177–216.

Fordította Csermák Kálmán

⁵ vö. Lk 10,40.

Élő szeretetszövetségben szeretnénk élni az életünket, merész szívközösségben Máriával.

Igen, Veled tartunk – mondjuk a Szűzanyának és Kentenich atyának – Veled járunk új vizeken.

Kilépünk háziszentélyünkől a világba, mert eszközünk és pajzsunk a szeretetszövetség.

Nemcsak az ünnepeken, hanem a hétköznapiakban is szeretnénk megélni, hogy Schönstatt az életünk. Közben bátran, lendülettel ráhagyatkozunk a Jóistenre. Mostanság nagy a kísértés, hogy a világ ijesztő dolgai előtt elbújjunk, páncélt növesztünk, holott páncél helyett gerinc az, amire szükségünk van a mai korban. Engedjük közel a szívünkhöz, tudatosítsuk magunkban, hogy istenarcú eredetiségünk – a karizmánk, és ezt találjuk meg, örvendezzük meg, használjuk!

KARIZMÁNK - SÜRGET MINKET

